

MØTEINNKALLING

Utvalg: **Studieutvalget ved Det juridiske fakultet**
Møtested: Styrerommet, Det juridiske fakultet
Møtedato: 08.06.2017
Tidspunkt: 12:15

Eventuelt forfall må meldes snarest til Maren Charlotte Bø på tlf. 77644194 eller pr. mail maren.charlotte.bo@uit.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

<i>Saksnr</i>	<i>Tittel/beskrivelse</i>	<i>U.off.</i>	<i>Arkivref.</i>
SU 20/17	Referatsaker til møtet i Studieutvalget 08.03.2017		2017/793
SU 21/17	Spesialfagsporteføljen på den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap		2017/3160
SU 22/17	Endring av formelle krav til hjemmeoppgaver og masteroppgaver (fra tegn/ord til sidetall)		2016/2391
SU 23/17	Revidering av emnebeskrivelse og pensum JUR-3052		2016/2391
SU 24/17	Endring av pensum JUR-3054		2016/2391
SU 25/17	Pensumendring i Velferdsrett, 2. avdeling		2017/1749
SU 26/17	Nye rutiner for bokkontroll ved skriftlig skoleeksamen - 5. avdeling og LLM Law of the Sea		2016/923

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
07.06.2017

Sak:
20/17

Referatsaker til møtet i Studieutvalget 08.06.2017

Innstilling til vedtak:

Studieutvalget tar referatsakene vedlagt til orientering.

Vedlegg

- 1 Referat fra møtet i Studieutvalget 22.03.2017
- 2 Tilbakemelding fra Det juridiske fakultet, programgjennomgang master
- 3 Underveis rapportering « Strafferetten i ny drakt
- 4 Anmodning om å revurdere ordningen med blind klagesensur etter universitets- og høyskoleloven (uhl) § 5-3 nr 4

Kjersti Dahle
studiesjef

Maren Charlotte Rydning Bø
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

MØTEPROTOKOLL

Utvalg: **Studieutvalget ved Det juridiske fakultet**
Møtested: Styrerommet, Det juridiske fakultet
Møtedato: 22.03.2017
Tidspunkt: 12:15

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Gunnar Ketil Eriksen	Leder	Fast vitenskapelig ansattrepresentant
Randi Sigurdsen	Medlem	Fast vitenskapelig ansattrepresentant
Kristine Helen Korsnes	Medlem	Fast vitenskapelig ansattrepresentant
Torinn Emilie Mikalsen	Medlem	Studentrepresentant
Emil André Olsen Krogh	Medlem	Studentrepresentant

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Kjersti Dahle	Studiesjef
Line Merete Skarvik	Utvalgssekretær
Maren Charlotte Bø	Førstekonsulent

Merknader

Emil André Krogh erklærte seg inhabil i behandling av sak 12/17, siden han er styremedlem i JSU.

Møtet hevet kl 13.35

Saksliste

Saksnr	Tittel/beskrivelse	U.off.	Arkivref.
SU 11/17	Referatsaker til møtet i Studieutvalget 22.3.2017		2017/793

SU 12/17	Økonomisk støtte til studentorganisasjoner 2017		2017/1330
SU 13/17	Pensumendring i Spesiell forvaltningsrett - Velferdsrett, 2. avdeling		2017/1749
SU 14/17	Forslag til endring av pensum på 4. avdeling		2017/1730
SU 15/17	Forslag til endring av pensum i faget juridisk metodelære		2017/1730
SU 16/17	Forslag til endring i semiobligatoriske fag på 4. avdeling - utfasing av rettsøkonomi		2017/1730
SU 17/17	Gjennomgang av resultater fra Studiebarometeret 2016 - masterstudiet i rettsvitenskap		2016/8018
SU 18/17	Tilleggsoppnevning til sensorkorpset 1.-5.avdeling 2017-2019 – <i>vedtatt på fullmakt</i>	X	2016/8889
SU 19/17	Endring av emnebeskrivelse i spesialfaget JUR-3608 Rettshjelp I – <i>vedtatt på fullmakt</i>		2016/857

SU 11/17 Referatsaker til møtet i Studieutvalget 22.3.2017 2017/793

Innstilling til vedtak:

Studieutvalget tar referatsakene til orientering.

Saksprotokoll i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet - 22.03.2017

Vedtak

Enstemmig vedtatt.

SU 12/17 Økonomisk støtte til studentorganisasjoner 2017 2017/1330

Innstilling til vedtak:

- JSU innvilges kr 60 000 i støtte til tillitsvalgtordningen
- Juristforeningen i Tromsø innvilges kr 32 000 til fadderlunsj og juridisk futsal/Jurcup
- Club Tromsø innvilges kr 50 000 i reisestøtte til Nordisk prosedyrekonkurranse
- ELSA Tromsø innvilges kr 20 000 i støtte til kurs i Legal English og Forhandlingskonkurransen
- Juristmållaget innvilges kr 5000 i støtte til Nynorsk skriveseminar 2016

Saksprotokoll i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet - 22.03.2017

Vedtak

Enstemmig vedtatt.

Innstilling til vedtak:

Pensum i Spesiell forvaltningsrett – Velferdsrett endres til:

- *Lena L. Bendiksen og Trude Haugli*: Sentrale emner i barneretten (2. utgave 2015) kapittel 4 og kapitlene 13-24.
- *Asbjørn Kjønstad og Aslak Syse*: Velferdsrett I (5. utgave 2012) Kapittel 2, 4, punkt 5.2, 5.4, 6.1, 6.4, 8.4-8.5, 9.5-9.8, 9.10-9.12, 10.3-10.6 og 10.9-10.10.
- *Aslak Syse og Ingunn Ikdahl*: Regelverk for stønader til mor eller far med aleneomsorg for barn fra 1. januar 2016 (Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål (FAB) nr. 4 2016 s. 333-359).

Saksprotokoll i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet - 22.03.2017

Vedtak

Enstemmig vedtatt.

SU 14/17 Forslag til endring av pensum på 4. avdeling 2017/1730

Innstilling til vedtak:

Studieutvalget tilrår at pensum på 4. avdeling endres på følgende måte:

Strafferett

Alminnelig strafferett – fra 4. utgave av «Strafferett» av Ståle Eskeland **til** 5. utgave av «Strafferett» (2017) av Ståle Eskeland.

Spesiell strafferett – De mindre grove seksualforbrytelsene tas ut (seksuell handling uten samtykke eller med barn under 16 år og seksuelt krenkende atferd) og erstattes med bestemmelsene om skadeverk. Skadeverk reiser enkelte spørsmål med delvis andre dimensjoner enn resten av formuesforbrytelsene.

Straffeprosessrett

Fra *Johs. Andenæs: Norsk straffeprosess, 4. utgave, samlet utgave ved Tor-Geir Myhrer, Oslo 2009: Kap. 1-4, kap. 6, kap. 7 pkt. I-VI, kap. 8 pkt. I-III, kap. 9-12, kap. 18, kap. 21-29, kap. 31-32, kap. 33 pkt. V, kap. 34-38, kap. 41-42, kap. 44-46, kap. 49, kap. 51, kap. 53-58.* **til** Ørnulf Øyen: *Straffeprosess, Fagbokforlaget, Bergen 2016: kapittel 4-16, 18-19, 21, 24-31, 33-36 og 41.*

Sivilprosessrett

Fra *Jens Edvin A. Skoghøy: Tvisteløsning 2. utgave (2014)* **til** *Jens Edvin Skoghøy: Tvisteløsning, 3. utgave Oslo, 2017.*

Saksprotokoll i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet - 22.03.2017

Studieutvalget drøftet på generelt grunnlag hvordan studentenes tilbakemeldinger tilknyttet pensum skal håndteres. Studieutvalget ber om at pensumsituasjonen i ulike fag følges opp i evalueringsmøtene for alle avdelinger hvert semester.

Vedtak

Enstemmig vedtatt.

SU 15/17 Forslag til endring av pensum i faget juridisk metodelære 2017/1730

Innstilling til vedtak:

Studieutvalget tilrår følgende endringer i pensum i faget juridisk metodelære:

Fra dagens pensum:

- Helge Røstad, Lovprinsippet i strafferetten. Noen refleksjoner, Innkast i straffefeltet, 1993, s. 67-87
- Jens Edvin A. Skoghøy, Norske domstolars lovkontroll i forhold til inkorporerte menneskerettigheter, LoR 2002, s. 337-354
- Hans Petter Graver: Dømmer Høyesterett i siste instans?, JV Vol 37, h 4/5 2002, s. 263-281
- Hans Petter Graver: Internasjonale konvensjoner som rettskilde, JV 2003/8, s. 468-489

Til nytt pensum:

- Thomas Frøberg, Nyere praksis om det strafferettslige legalitetsprinsippet. JV 2015, s. 46-71.
- Jens Edvin A. Skoghøy, Norske domstolars lovkontroll i forhold til inkorporerte menneskerettigheter, LoR 2002, s. 337-354
- Finn Arnesen og Are Stenvik, Internasjonalisering og juridiske metode. Særlig om EØS-rettens betydning i norsk rett. 2. utgave. Universitetsforlaget 2015, punkt 3.2.
- Mads Andenæs og Andreas Motzfeldt Kravik, Norske verdier og EMK. LoR 2010, s. 579-599

Saksprotokoll i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet - 22.03.2017

Vedtak

Enstemmig vedtatt.

SU 16/17 Forslag til endring i semiobligatoriske fag på 4. avdeling - utfasing av rettsøkonomi 2017/1730

Innstilling til vedtak:

Studieutvalget tilrår at faget rettsøkonomi blir utfaset og erstattet med komparativ rett.

Saksprotokoll i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet - 22.03.2017

Vedtak

Enstemmig vedtatt.

SU 17/17 Gjennomgang av resultater fra Studiebarometeret 2016 - masterstudiet i rettsvitenskap 2016/8018

Innstilling til vedtak:

Studieutvalget tar resultatene fra Studiebarometeret 2016 til orientering.

Saksprotokoll i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet - 22.03.2017

Vedtak

Innstillingen enstemmig vedtatt, med følgende endringer som fremkom i møtet:

Studieutvalget tar resultatene fra Studiebarometeret 2016 til orientering, og resultatene følges opp i det ordinære kvalitetsarbeidet ved fakultetet.

SU 18/17 Tilleggsoppnevning til sensorkorpset 1.-5. avdeling 2017-2019 2016/8889

SU 19/17 Endring av emnebeskrivelse i spesialfaget JUR-3608 Rettshjelp I 2016/857

Innstilling til vedtak:

Emnebeskrivelsen for JUR-3608 Rettshjelp I endres i tråd med vedlegg 1. Endringen trer i kraft fra og med høstsemesteret 2017.

Saksprotokoll i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet - 22.03.2017

Vedtak

Vedtatt på fullmakt av prodekan for utdanning Gunnar Eriksen den 20. februar 2017.

NOTAT

Til: **Universitetsdirektøren**
Fra: Det juridiske fakultet

Tilbakemelding fra Det juridiske fakultet, programgjennomgang 2-årig master

Vi viser til brev av 16.2.2017 (ephorte 2016/490) vedrørende tilbakemelding på datagrunnlaget tilknyttet programgjennomgangen av 2-årige masterprogram. Vedlagt følger tilbakemeldinger fra Det juridiske fakultet i henhold til oversendt mal

Kjersti Dahle
seksjonssjef

kjersti.dahle@uit.no
77 64 41 92

Navn studieprogram/retning: Master of Laws in Law of The Sea

Vurderingskriterier	Kommentar
Søkertall perioden 2011-2016	Vi ser at søkertallene har hatt en jevn stigning fra 2011 (17 søkere), og til de tre siste årene der tallene har stabilisert seg på i underkant av 80 søkere. Vi har intensivert rekrutteringsarbeidet inn mot opptaket i 2017, og forventer en økning av antall søkere til dette kullet. De første prognosene tyder på at vi har lyktes godt, da vi har mere enn fordoblet antall utenlandske søkere fra 2016 til 2017 opptaket som søkte innen fristen 1.12.2016. Det endelig opptakstallet vi imidlertid ikke være klart for i juni.
Antall nye studenter registrert som møtt perioden 2011-2016	Vi har hatt en jevn økning av antall nye studenter fra 2011 (10 møtt), frem til 2015 (19 møtt). I 2016 hadde vi imidlertid en markant nedgang (4 møtt), noe som vi har forøkt å finne årsaken til. Det vi ser at det sannsynligvis er sammensatt, og vi registrerte at selv om vi fikk omtrent like mange søknader som året før, var flere av søknadene mangelfulle og kandidatene viste seg å ikke være kvalifiserte. I tillegg var det flere av de som i utgangspunktet takket ja til plassen som allikevel ikke kom til semesterstarten.

Utviklingen i antall registrerte studenter i perioden 2003-2016	Vi har hatt en jevn økning av antall registrerte studenter fram mot 2016. Foreløpige topp var i 2015 (med 32 registrerte studenter.)
Antall oppnådde kvalifikasjoner (grader). Fordelt på pr for oppnådd grad i perioden 2006-2016	Det første kullet ble uteksaminert i 2009, med 5 kandidater, mens det i 2016 ble uteksaminert 14 kandidater. Også her ser vi en jevn økning i kandidatproduksjonen. Siden oppstart i 2008 har vi produsert totalt 75 internasjonale kandidater i Master of Laws in Law of the Sea
Andel av startende studenter som har oppnådd grad i perioden 2010-2014	Av de studentene som har startet på Law of the Sea har 85,71 % oppnådd grad i perioden .
Gjennomføringstiden for de som har oppnådd grad i perioden 2003-2016	90,67 % av disse har oppnådd graden på normert tid, mens 4% har brukt ett semester ekstra og 5,33 % har brukt to semestre ekstra.

Frafall fra programmet i perioden 2010-2015	Det er relativt lite frafall fra programmet. Stort sett rundt 10 %. Siden kullene er små (10-15 studenter) kan man imidlertid få store svingninger i enkelte år.
Kort oppsummering av funn fra evalueringer	<p>I all hovedsak er studentene særdeles godt fornøyde med masterprogrammet Law of The Sea. Studentene trekker særlig frem at undervisningen holder et svært høyt akademisk nivå, der flere av verdens ledene forskere på havrett bidrar med undervisning på programmet.</p> <p>Videre oppleves den nære koblingen til forskerne og forskningsmiljøet ved Havrettssenteret som svært inspirerende, og trekkes også frem som en stor styrke ved masterprogrammet. Studentene blir b.la. invitert med på en del aktiviteter som seminarer og konferanser i regi av senteret. Tilbakemeldingene vi får er at den nære koblingen bidrar til å øke læringsutbyttet for masterstudentene.</p>
Studieprogrammets strategiske betydning for UiT	Masterprogrammet Law of the Sea er passer svært godt inn i UiTs strategi «Drivkraft i nord». Masterprogrammet har et arktisk fokus der klima, miljø og skipsfart i nordområdene inngår som sentrale elementer i programmet. Det finnes ingen tilsvarende masterutdanninger hverken i Norge eller andre steder i verden, og vi merker at interessen for masterprogrammet øker i takt med betydningen av kunnskap om havrett og fokus på Arktis og nordområdene

	<p>øker nasjonalt og internasjonalt. I tillegg er havrett ett av fakultetets satsingsområder, slik at masterprogrammet understøtter også fakultetets satsningsområder.</p> <p>Vi mener det er viktig for UiT å kunne tilby et studieprogram som favner vidt, men med en spisset arktisk profil. At masterprogrammet er engelskspråklig bidrar til å rekruttere studenter fra hele verden. I et internasjonaliseringsperspektiv er masterprogrammet strategisk viktig både for UiT generelt og fakultetet spesielt.</p> <p>Strategisk har masterprogrammet også vært svært viktig for rekruttering av forskere og stipendiater til K.G. Jebsen senteret for havrett. Flere av kandidatene fra masterprogrammet er i dag tilknyttet Havrettsenteret.</p>
Forskningsmiljø	<p>Fakultetets forskere ved K.G. Jebsens senteret for havrett har en tett kobling til masterprogrammet og bidrar i stort utstrekning med undervisning og veiledning på masterprogrammet. Masterstudentene trekkes inn i en del av forskningsaktiviteten ved senteret, noe som fremholdes som svært positivt både fra forskernes side og studentenes side.</p>
Faglig overlapp	<p>Det er ingen tilsvarende masterprogram ved UiT, og således ingen faglig overlapp.</p>

Særskilt nasjonalt eller regionalt ansvar	Vi mener UiT har et særskilt nasjonalt ansvar for utdanninger med fokus i nord og i arktisk. I så måte er masterprogrammet Law of the Sea et viktig bidrag i UiTs programportefølje som understøtter dette.
Relevante pågående eller planlagte prosjekter som kan ha betydning for vurderingen av det enkelte studietilbud	K.G Jebsen senteret for Havrett har planer for å videreutvikle senteret til et SFF. Dette innebærer at forskning på havrett ved Fakultetet vil videreutvikles og vil øke i de nærmeste årene. For masterprogrammets del vil dette bety stabil tilgang på særdeles godt kvalifiserte undervisere, der studentene får undervisning helt i forskningsfronten på de områdene programmet omhandler. I tillegg er det et stort potensiale for å øke antall søkere til programmet. Havrettssenteret bidrar til å gjøre studieprogrammet kjent, noe som vi allerede merker på søkertallene. Dette er en trend vi tror vil fortsette, i takt med at Havrettssenteret blir mere og mere etablert både nasjonalt og internasjonalt. Vi har som mål at vi bør ha ca. 100 – 120 søkere pr. kull. Programmet er dimensjonert for 15 -20 plasser.
Andre vurderinger	Masterprogrammet er relativt «ungt» med første kull uteksaminert i 2009. Vi ser at studieprogrammet har en jevn øning på de ulike parametere som vi måles etter, og vi mener potensialet er stort for at studieprogrammet fortsatt vil være et robust og godt studietilbud ved UiT. At studieprogrammet har en tett kobling til Havrettssenteret ved fakultetet tror vi vil styrke studieprogrammet ytterligere, og dette bidrar til at kvaliteten på undervisningen er svært god. Dette underbygges av at programmet kan vise til gode gjennomføringstall og god kandidatproduksjon.

Prosjektets kontaktpersoner

Lena R L Bendiksen

Professor

lena.bendiksen@uit.no

77644552/47258646

Anett Fause

Førsteamanuensis

anett.b.osnes@uit.no

77644552/47258646

UiT Norges arktiske
universitet

Det juridiske fakultet

Org ID: 970 422 528

Prosjektets nettadresser

Hjemmeside: <https://result.uit.no/Jurfakfyrarn/>

Studietilbud som utvikles

Fagområde: Samfunnsfag og juridiske fag

Navn på emne, studieprogram eller kurs	Studiepoeng	Fagområde	Hjemmeside studietilbud
Master i rettsvitenskap, 4 avdeling	60.00	Samfunnsfag og juridiske fag	Hjemmeside

Status og fremdrift

Fremdriften i prosjektet følger den opprinnelige planen. Et nytt undervisningsopplegg for strafferetten ble utviklet våren 2016 og det ble gjennomført første gang høsten 2016. Det er foretatt evalueringer fra studenter, undervisere og to professorer ved fakultetet. Den planlagte evalueringen med en ekstern representant, lot seg ikke gjennomføre høste 2016, men vil bli gjennomført høsten 2017.

Nå arbeides det med en ny og forbedret utgave av undervisningsopplegget. Dette arbeidet pågår våren 2017 og skal gjennomføres med et nytt studentkull høsten 2017.

Samarbeid

Inngår samarbeid i prosjektet: Nei

Budsjett og regnskap

[3357-underveisrapport-budsjett.xlsx](#)

I all hovedsak følger vi budsjettet godt. På noen poster har vi brukt litt mer eller litt mindre enn forventet. De postene vi har hvor vi har en mindreforbruk, skyldes dels at vi ikke fikk gjennomført den eksterne evalueringen, samt at vi ville "spare" litt timer til utforming av

undervisningeopplegget. Dette for å ha mulighet til å gjøre mer justeringer og endringer nå våren 2017, basert på erfaringene fra første gjennomkjøring. Timene og pengene vil således bli brukt i 2017.

Som det står i merknaden i budsjettskjemaet, er det ikke alle de påløpte kostnadene som har blitt bokført i 2016. Disse er likevel påført i 2016 men bokført i 2017.

Prosjektgjennomføringen - arbeidet i prosjektgruppen:

Gjennomføringen går som forventet og de som er involvert i arbeidet samarbeider godt. Vi har hatt noe langvarig sykdom blandt de involverte, men har klart å løse det på best mulig måte.

Sammendrag av refleksjonsnotat:

Mange av målene for prosjektet har vi lyktes med i første gjennomkjøring av det nye undervisningsopplegget. Samtidig har vi noen utfordringer, som vi i størst mulig grad vil søke å løse eller ta hensyn til i arbeidet med versjon to. Nærmere om disse i refleksjonsnotatet. De erfaringene som vi foreløpig vil fremheve er:

- at det er mulig å endre et helt undervisningsopplegg, også i et meget tradisjonelt emne preget av litt fastlåste undervisningstradisjoner, men det krever mye og systematisk planlegging.
- at innføring av nye undervisningsformer med store krav til studentaktivitet, vil medføre motbør fra noen studenter. Det kan imidlertid ikke være styrende.
- at tett samarbeid med praksisfeltet er krevende. Selv om noen ideer ikke lar seg gjennomføre, kan andre måter å samarbeide på kanskje gi like gode resultater.
- at undervisning og læring skal være krevende og gøy, både for undervisere og studenter.

Refleksjonsnotat:

[3357-Underveisrapport-refleksjonsnotat.pdf](#)

BUDSJETT OG FINANSIERINGSPLAN, ENDELIG PROSJEKTSØKNAD TIL NORGESUNIVERSITETET 2016

(Se veiledning nedenfor)

Prosjekttittel: Strafferetten i ny drakt

Utviklingskostnader - legg inn budsjett her og spesifiser så mye som mulig. Legg til rader etter behov.

	Menge tid/antall	Virkelig 2016 t/ant.	Sats/ltr.	Budsjett	Virkelig ¹⁾	Budsjett
				2016	2016	2017
Prosjektledelse/koordinering: Tid og kostnader som vil gå med til prosjektledelse.						
<i>Hva:</i> Spesifiser						
Prosjektleder	50	30	639,-/ltr 90	15 975	19 170	15 975
Avdelingsansvarlig, koordinering og kvalitetssikring	60	40	504,-/ltr 81	15 120	20 160	15 120
Faglig utviklingsarbeid: Tid og kostnader som vil gå med til faglig utvikling.						
<i>Hva:</i> Spesifiser:						
Tematisk oppspalting, struktur, fordeling, samkjøring,	400	300	504,-/ltr 81	201 600	151 200	
Innspilling av forelesning, lage dokumenter, oppgaver, læringsstier	400	269	504,-/ltr 81	201 600	135 576	
Koordinering, deltakelse, samarbeid med aktører i politi og domstol	75	37,5	504,-/ltr 81	18 900	18 900	18 900
Evaluerings og justering/videreutvikling	150	0	504,-/ltr 81		-	75 600
Deltakelse fra administrativt ansatt	150	90	320,-/ltr 60	30 000	28 800	18 000
Deltakelse fra pedagog	112,5	40	345,-/ltr 64	25 875	13 800	12 398
Gjennomføring av undervisningen høst 2016 og høst 2017				450 000	399 128	450 000
Kjøp av utstyr/programvare: NUV gir normalt ikke midler til kjøp av utstyr, men kostnadene må tas med i budsjettet						
<i>Hva:</i> Spesifiser						
Reiser:						
<i>Hvilke:</i> Spesifiser						
Markedsføring:						
<i>Hva:</i> Spesifiser						
Evaluerings og formidling av erfaringer: Tid og kostnader som vil gå med til evaluering, erfaringsdeling, rapportering og formidling.						
<i>Hva:</i> Spesifiser:						
Ekstern evaluering/kvalitetssikring	40		639,-/ltr 90	25 560		
Rapportering og deltakelse på NU-konferanser	150	28	504,-/ltr 81	18 900	14 112	56 700
Diverse kostnader:						
<i>Hva:</i> Spesifiser						
Servering møte					314	
Leie av studio for innspilling	30		500	10 000	10 000	5 000
Overhead/dekningsbidrag: Midler fra Norgesuniversitetet regnes ikke som ekstern finansiering, og det kan derfor ikke beregnes overhead.						
Sum kostnader:				1 013 530	811 160	667 693

Nærmere forklaring til budsjettposter:

Budsjettet er basert på arbeidstimer de involverte skal bruke, i tillegg til timepris for leie av studio hos Result. Timelønnen er satt ut fra de ulike lønnstrinn deltakerne befinner seg i. Kostnadene ved selve gjennomføringen av undervisningsopplegget, altså seminarundervisningen, forelesningene, oppgaverettingen, skriveveiledningen og så videre, som skal foregå høst 2016 og høst 2017, er synliggjort i budsjettet. Disse kostnadene mener vi imidlertid at fakultetet i sin helhet skal dekke, da søknaden knyttet seg til utviklingen av det nye undervisningsopplegget. Gjennomføringen av undervisningen på masterstudiet i rettsvitenskap er en post som skal inngå i den ordinære driften av fakultetet, og dermed dekkes av fakultetet. egenandelen angis derfor med to størrelser, en for om gjennomføringskostnadene tas med, en om de holdes utenfor.

Prosjektets budsjett og finansierungsplan skal omfatte *alle* kostnader. **NB** .Vær oppmerksom på at ved rapportering til Norgesuniversitetet kreves det regnskapsoversikt for alle kostnader knyttet til *prosjektet*, ikke bare for de midlene som Norgesuniversitetet har bidratt med.

Alle kostnader i budsjettet må være tilstrekkelig spesifiserte slik at det er mulig for Norgesuniversitetet å vurdere innholdet og omfanget av disse. Det er viktig at man opererer med rimelige/realistiske kostnader i forhold til prosjektets omfang, tiltak og forventede resultater. NUV gjør en vurdering av kost/nytte-forhold og realisme i økonomien i prosjektet, og eventuelle tegn på "overbudsjettering" vil slå uheldig ut for søknaden.

Budsjettet skal operere med reelle timesatser for personell – ikke inkludert overhead/ dekningsbidrag til institusjon eller kostnader til EVU-avdeling eller lignende.

b) FINANSIERINGSPLAN: (legg til rader etter behov)

	Budsjett 2016	Virkelig 2016	Budsjett 2017	Totalt
Sum utviklingskostnader (overført fra budsjettet)	1 013 530	811 160	667 693	1 681 223
Finansiering				
Norgesuniversitetet	391 000	391 000	150 000	541 000
UIT / utviklingsmidler	200 000	200 000		200 000
JurFak - gjennomføring av undervisningen	422 530	399 128	450 000	872 530
I ALT	1 013 530	990 128	667 693	1 681 223

Prosjektets egenandel i %:

56

- *) Virkelige tall 2016 fremstiller de påløpte kostnadene i 2016, men ikke alle kostnadene har blitt bokført i 2016. Resterende bokføring vil skje i regnskapsåret 2017.

Refleksjonsnotat «Strafferetten i ny drakt»

Innledning

Prosjektet «Strafferetten i ny drakt» startet opp våren 2016. Det ledes av prosjektansvarlig for Fyrtårnsprosjektet, professor Lena Bendiksen. Fire førsteamanuenser med forsker og undervisningskompetanse i straffe-, prosess- og menneskerettigheter, har i fellesskap stått for den faglige planleggingen og den praktiske gjennomføringen av undervisningen. Disse er Anett Osnes Fause, Irene Dahl, Jussi Pedersen og Jorun Rui. I tillegg er førsteamanuensis Elise Johansen, professor Anna Nylund og prodekan professor Gunnar Eriksen, involvert i prosjektet. Planleggingen og gjennomføringen av første runde av undervisningen har videre involvert flere aktører fra praksisfeltet.

Bakgrunnen for prosjektet var en erkjennelse av at strafferettsundervisningen var et av de områdene i masterstudiet rettsvitenskap, hvor undervisningen hang mest fast i gamle tradisjoner, og hvor det var lite studentaktive og varierte læringsformer. Det overordnede målet var og er å få hele undervisningstilbudet innen dette fagområdet til å fremstå i en ny drakt, med studentaktive læringsformer som fordrer samarbeid mellom studentene, nye og varierte undervisningsformer og undervisning som knyttes nærmere opp både mot forskning og praksisfeltet. Alt med mål om økt læringsutbytte for studentene.

I det følgende skal det reflekteres over prosjektets gjennomføring og måloppnåelse så langt, samt planene for arbeidet fremover.

Prosjektets fremdrift til nå

Generelt om fremdrift

Våren 2016 ble brukt til å lage en ny plan for undervisningen i fagene strafferett og straffeprosess. Underveis i arbeidet så vi at også deler av undervisningen i menneskerettigheter burde involveres i prosjektet, og dette ble gjort. Arbeidet denne våren besto i å lage en plan for hvordan undervisningen skulle gjennomføres både hva gjelder type undervisningsform, mengde undervisning, undervisere, krav til samarbeid og deltakelse fra studentene og involvering fra praksisfeltet. Videre ble oppgaver utformet, videoforelesninger spilt inn, fronterrom utformet, mv. Arbeidet med ny plan for undervisningen, utforming av undervisningsmateriell og innspilling av forelesninger pågikk frem til undervisningen og gjennomføringen av SND#1 startet 16 august 2016. Undervisningen pågikk frem til 1 november. Det ble avholdt to evalueringsmøter med de tillitsvalgte studentene. I tillegg fikk alle

studentene en digital spørreundersøkelse etter endt undervisning. Videre ble prosjektet evaluert av professor Anna Nylund og professor Gunnar Eriksen. I januar 2017 startet arbeidet med SND#2 opp. Her tar vi utgangspunkt i SND#1 sammenholdt med alle evalueringer og erfaringer fra første gjennomkjøring. På bakgrunn av dette arbeides det nå med justeringer, tillegg og endringer, før undervisningen i revidert form skal gjennomføres fra august 2017.

Refleksjoner knyttet til prosjektmålene

Et av målene med prosjektet er å **få ned antall timer med forelesning og å gjøre undervisningen mer variert**. Før prosjektet besto undervisningen av 28 t forelesning i generell og spesiell, fulgt av 18 t seminar. Deretter 14 t forelesning i straffeprosess, etterfulgt av 14 t seminar. I SND #1 ble undervisningen gjennomført slik:

Video-forelesning-seminar-video-forelesning-debatt-video-forelesning-seminar-seminar-forelesning-video-forelesning- casedokumenter-seminar-besøk politihuset-seminar-fagdag-seminar-forelesning-seminar-seminar-seminar.

Totalt ble antall timer forelesninger i auditoriet over halvert. Videre ble de gjenværende forelesningene spaltet opp, slik at studentene ikke lenger har lange passiviserende forelesningsrekker uten innslag av studentaktive undervisningsformer. Undervisningen er dermed mer tematisk inndelt, fordrer langt større grad av aktivitet fra studentene og den er mer variert og dynamisk.

Et annet mål med prosjektet er å **øke graden av samarbeid mellom studentene**. Det tidligere undervisningsopplegget krevde dels forberedelser, men i svært liten grad samarbeid. Det nye undervisningsopplegget baserer seg på mindre seminargrupper som bedre *legger til rette for* samarbeid. I tillegg *kreves* det samarbeid mellom studentene, eksempelvis i form av en forskningsoppgave som studentene som gruppe må legge frem, prosedyrer i rettsalen hold av flere studenter i fellesskap, eller felles utforming av prosesskrift og andre dokumenter.

Å **benytte digitale muligheter bedre**, er også et mål. Som nevnt er antall timer med auditorieforelesninger kuttet nokså kraftig. Samtidig har underviserne vært i studio og spilt inn en del korte temabaserte forelesninger. Disse har enten preg av introduksjon og forberedelse til de senere forelesningene, eller er rene tematiske fordypninger i spesifikke tema. Videoene legges ut til studentene på ulike tidspunkt, ut fra tema og formål med videoen. Dette gir både mulighet for bedre forberedelse og faglig fordypning for studentene, og det frigjør tid slik at studentene og lærerne kan jobbe med andre mer studentaktive læringsformer i fellesskap. At studentene kan se videoene når de vil og så ofte de vil, gir rom for repetisjon og fordypning, samt at muligheten for gjenbruk gir lærerne mer handlingsrom til andre undervisningsaktiviteter. Fronterrommet har videre vært benyttet til å

forsøke å gi oversikten over det nye undervisningsopplegget slik at studentene bedre skal se sammenhenger og helhet, det har vært benyttet til å dele oppgaver og dokumenter med studentene og ikke minst til å spre informasjon og linker til for eksempel relevante diskusjoner, temaer og artikler.

Bruk av **nye og mer varierte undervisningsformer** er et ytterligere mål. Oppsplittingen i mange små elementer, som beskrevet ovenfor, er i seg selv en ny måte å undervise på. Studentene blir i løpet av månedene undervisningen pågår gitt tilbud om mange små ulike elementer, som til sammen og tilslutt skal danne det store hele bildet. Seminarformen ble videre utformet med stor grad av variasjon. I tillegg til de tradisjonelle seminaroppgavene, ble rene forskningsoppgaver, arbeid med en «reell» straffesak, debatt, omfattende prosedyrer, fagdag og besøk på politihuset inkludert.

I tillegg til dette er det et mål å **knytte undervisningen tettere opp mot forskning og praksis**. Undervisernes forskningskompetanse og interesse har hatt større betydning for utformingen og gjennomføringen av undervisningen, og vi har tatt inn elementer av studentforskningsaktiviteter. Vi har videre i større grad og på en bedre måte utnyttet de tette bånd fakultetet vårt har til praksisfeltet. Strafferetten er et meget praktisk fag, som vi med fordel nå har klart å knytte tettere opp mot det virkelige liv. Dette skjer gjennom utforming av realistiske oppgaver, dokumentsamlinger, prosedyreøvelser og besøk hos/fra viktige aktører som påtalemyndighet, domstol og forsvarere. I tillegg har tilgrensende fagområder og profesjoner fått plass, tematisk knyttet til bla konflikthåndtering, rettsmedisin og etikk.

Foreløpige erfaringer

Undervisningen er gjennomført en gang. Vi har dermed erfaringer fra de involverte lærerne, studentene og to professorer som har vurdert opplegget. I tillegg har prosjektet vært fulgt i forbindelse med forskningsprosjektet «Quality of norwegian higher education pathways practices and performances», og vi har hatt tilgang til en foreløpig rapport fra forskerne der.

Generelt er erfaringen at vi har lyktes godt med mange av målene i prosjektet, jf forrige punkt. Strafferettsundervisningen fremstår i helt ny drakt, og vi har klart å bryte opp det statiske undervisningsopplegget som eksisterte og flyttet fokus over på studentaktivitet og variasjon. Mange av de konkrete målene; mindre auditorieforelesninger, mer studentaktivitet, mer samarbeid, økt forsknings- og praksisnærhet, mer varierte undervisningsformer og bedre utnyttelse av digitale muligheter mener vi klart at vi har nådd. Tilbakemeldingene fra både studentene og lærerne bekrefter dette. Mange studenter gir svært gode tilbakemeldinger på mangfoldet i undervisningen,

og de som har deltatt aktivt føler de har lært mye mer på et kortere tidsrom. De føler seg bedre forberedt både for praksisperioden som kommer rett etter undervisningsopplegget, og for eksamen. Mange studenter liker at det blir stilt krav til aktiv deltakelse, og roser de store innslagene av studentaktivitet og samarbeid. Underviserne melder om studenter som kom opp på et langt høyere kunnskaps og ferdighetsnivå, langt tidligere enn før.

Samtidig viser erfaringene fra første gjennomkjøring at vi har noen **utfordringer**.

En utfordring knytter seg til studenter som bare delvis deltar i undervisningen. Med et opplegg som er satt sammen av mange små deler og elementer, men med en klar indre sammenheng, blir utbyttet langt dårligere hvis man deltar bare på noe. I studentevalueringene ser vi at de studentene som har deltatt på alt er svært fornøyde, mens de som har deltatt bare litt her og der, ikke er like fornøyde. Det nye undervisningsopplegget fordrer nok i større grad enn det tidligere tradisjonelle opplegget, at studentene deltar fullt ut. Læringsutbyttet blir trolig betydelig svekket ved å bare delta på deler av undervisningen.

Det nye undervisningsopplegget krever videre i langt større grad aktivitet og *deltakelse fra og samarbeid mellom* studentene. Også dette ser vi ut fra tilbakemeldingene at har gitt en del studenter utfordringer. Noen studenter ønsker muligheten til å være passive og lyttende, uten å måtte delta selv. Noen ønsker ikke å bli tvunget inn i samarbeid med andre, å måtte presentere forskeroppgaver, holde prosedyrer eller delta i debatter. Det nye undervisningsopplegget passer i liten grad til studenter som ikke ønsker å delta aktivt.

En annen utfordring gjelder de mange ulike undervisningsformer. De studentene som har fulgt undervisningen har studert jus i minst fire år, og er vant med at det først hodes forelesninger, deretter arbeides det i faste seminargrupper. I det nye opplegget har dette tradisjonelle opplegget blitt brutt, og studentene har fått mange forskjellige oppgaver som har brutt litt med arbeidsformene de kjenner fra før. Noen studenter melder at terskelen ble for høy i starten, da de var usikker på hva som var forventet av dem samt usikker på fagområdet. Andre tilbakemeldinger knytter seg til at noen studentene er i tvil om læringsutbyttet av noen av undervisningselementene.

Erfaringene våre viser videre at et tett samarbeid med praksisfeltet, kan gi noen utfordringer. Disse er særlig knyttet til muligheten for faste avtaler i en hverdag preget av mange variabler. Fronter som læringsplattform gir også noen utfordringer. Fronter har etter vår erfaring begrensninger når det gjelder å få formidlet sammenhenger, flyt og varierte læringsaktiviteter og former, på en god måte.

Planene fremover

Vi arbeider nå med å forbedre undervisningsopplegget og derunder svare på noen av de utfordringene vi har sett.

Noen utfordringer er vanskelig å håndtere og vi er i tvil om hvor mye vi ønsker å hensynta dem. Dette gjelder særlig det som er knyttet til studenter som deltar bare på deler av opplegget, samt studenter som ønsker å være passive deltakere i undervisningsopplegget. Det er vanskelig å svare på dette, og samtidig holde fast i troen på at studentaktivitet fremmer læringsutbytte. Undervisningsopplegget skal i tillegg utgjøre en helhet, hvor vi bygger element for element, for å legge til rette for et gradvis økende læringsutbytte. Å lage et opplegg hvor det blir mulig å shoppe deler av det, eller å passe det inn med ulike ferie eller traineeopphold synes vanskelig. Den måten vi foreløpig tenker å imøtekomme utfordringene er gjennom bedre og tidligere kommunikasjon til studentene, samt gjennom å supplere det digitale tilbudet. Vi må videre være enda tydeligere på hva vi forventer og hvorfor. Vi må få klart frem hva målet med ulike aktiviteter er og hvordan de skal gjennomføres. I tillegg må vi formidle videre tilbakemeldingene fra studentene som deltok på alt. Det gode læringsutbyttet, samt økte muntlig og skriftlig fremstillingsevne som de gir tilbakemelding om, bør motivere flere til å delta fullt og helt. I tillegg jobber vi konkret med å senke terskelen for deltakelse fra studentene. Dette planlegger vi å gjøre gjennom å ha flere seminartimer med mindre krevende oppgaver, særlig i begynnelsen. Da vi studentene får større faglig og sosial trygghet, før de blir kastet inn i de virkelig store og krevende samarbeidsoppgavene.

Noen av planene for samarbeid med praksisfeltet, ble vanskelige. Det å følge en straffesak og diskutere med aktørene før og etter, ble på grunn av store studenttall og manglende forutberegnelighet i domstolen, ikke mulig å gjennomføre. I stedet har vi i samarbeid med politi og statsadvokaten fått laget en fiktiv sak, med reelle dokumenter. Denne gir studentene praktisk trening i dokumenthåndtering, prosedyre i rettssalen, skriving av prosesskrift mv. I forbindelse med dette har vi også fått hjelp av praktikere til veiledning og vurdering. I tillegg er et besøk på politihuset, med foredrag og diskusjon, samt en fagdag med mange ulike aktører, en del av undervisningen. Vi arbeider nå med å videreføre dette samarbeidet med praktikerne, og ser på måter det kan videreutvikles og forbedres, men samtidig være praktisk gjennomførbart.

Utfordringene knyttet til Fronter som læringsplattform, vil vi ikke arbeide mye med. Vi skal forsøke å forbedre fronterrommet hvor undervisningsopplegget ligger, men dette er ikke en prioritert oppgave siden UiT fra våren 2018 går over til å bruke Canvas. Ny LMS vil gi nye muligheter og sikkert nye utfordringer når den tid kommer.

Oppsummering

Dersom vi skal fremheve noen foreløpige erfaringer eller råd, må det være:

- Det er mulig å endre et helt undervisningsopplegg, også i et meget tradisjonelt emne preget av litt fastlåste undervisningstradisjoner, men det krever mye og systematisk planlegging.
- Innføring av nye undervisningsformer med store krav til studentaktivitet, vil medføre motbør fra noen studenter. Det kan imidlertid ikke være styrende.
- Tett samarbeid med praksisfeltet er krevende. Selv om noen ideer ikke lar seg gjennomføre, kan andre måter å samarbeide på kanskje gi like gode resultater.
- Undervisning og læring skal være krevende og gøy, både for undervisere og studenter.

Tromsø mai 2017,

Lena Bendiksen

Fra: Helle Karin (Karin.Helle@kd.dep.no)

Sendt: 15.05.2017 16:53:11

Til:

Kopi:

Emne: 16/5811 Anmodning om å revurdere ordningen med blind klagesensur etter universitets- og høyskoleloven (uhl) § 5-3 nr 4

Vedlegg: Anmodning om å revurdere ordningen med blind klagesensur etter universitets- o(1).pdf

Se vedlagte saksdokumenter/See attached documents.

Svar på denne forsendelsen, eller ny henvendelse, sendes på e-post til postmottak@kd.dep.no / Any answer to this e-mail, or new inquiry, please send e-mail to postmottak@kd.dep.no.

Med hilsen/Yours sincerely

Kunnskapsdepartementet/Ministry of Education and Research

Postboks 8119 Dep

N 0032 OSLO

-----Telefon/Telephone +47 22 24 90 90

E-post/E-mail: postmottak@kd.dep.no

Nett/Web: www.regjeringen.no/kd

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være underlagt lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Kunnskapsdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please delete this e-mail and notify the Ministry of Education and Research, Norway, immediately.

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/5811-

16.05.2017

Anmodning om å revurdere ordningen med blind klagesensur

Vi viser til brev av 29. juni 2016 fra de tre juridiske fakultetene ved Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Fakultetene mener at innføringen av ordningen med blind sensur ikke har hatt den ønskede effekten, og at klageordningen har store svakheter.

Etter lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 (uhl.) § 3-9 første ledd har universiteter og høyskoler plikt til å sørge for at kandidatenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Dette innebærer at institusjonene har plikt til å følge med på sensurordning og eksamensresultatene, tilrettelegge for best mulig sensurordninger, vurdere grep hvis det viser seg at det er store avvik i sensuren, og å passe på at sensuren imøtekommer krav til likebehandling og forutsigbarhet.

Etter Kunnskapsdepartementets vurdering har ordningen med blind sensur avdekket et underliggende problem ved at sensorene ikke får god nok opplæring. Departementet har tidligere tatt til orde for at bedre opplæring av sensorene og utarbeiding av gode sensorveiledninger vil være et langt skritt på veien for å unngå store avvik i sensuren. Vi viser til Prop.59 L (2013-2014), der departementet skrev blant annet: *"En modell med blind sensur, hvor sensorveiledning gjøres tilgjengelig for klagesensor, vil kunne stimulere institusjonene til å lage kvalitetsmessige gode sensorveiledninger, som nettopp vil sikre likebehandling og riktige vedtak. Departementet er også enig i at ny sensor bør kunne få tilgang til andre*

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
<http://www.kd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90*
Org no.
872 417 842

Universitets- og
høyskoleavdelingen

Saksbehandler
Karin Helle
22247850

eksamensbesvarelser med karakter som eksempler, og også karaktersnitt kan være et relevant og nyttig hjelpemiddel for klagesensur."

Regjeringen la i vår frem Meld. St. 16 (2016-2017) "Kultur for kvalitet i høyere utdanning". I meldingen sier Regjeringen at den forventer at universitetene og høyskolene vurderer Universitets- og høyskolerådets retningslinjer for bruk av ekstern sensur. Videre pekes det på at tiltak som god opplæring av sensorene og utfyllende sensorveiledninger er viktige virkemidler for å ivareta studentenes rettssikkerhet og sikre et mer ensartet vurdering av eksamensoppgavene, både ved førstegangssensur og klagesensur.

Regjeringen sier også at det vil stille krav om at det "utarbeides sensorveiledning til alle eksamener". Sensorveiledning kan bidra til kvalitetsutvikling og evaluering av studieprogram, og de må sammenholdes med læringsutbyttebeskrivelser, undervisnings- og læringsformer og avsluttende vurderinger.

Vi viser også til at enkelte utdanningsinstitusjoner har åpnet for å gi studentene rett til automatisk å få en begrunnelse for karakter ved sensur. Dette er også et godt virkemiddel for å gi studentene innsikt i og hjelpe dem å forstå begrunnelse for egen sensur.

Med hilsen

Anne Grøholt (e.f.)
avdelingsdirektør

Karin Helle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Adresseliste

Universitetet i Bergen	Postboks 7800	5020	BERGEN
Universitetet i Oslo	Postboks 1072 Blindern	0316	OSLO
Bergen og Tromsø			
Universitetet i Oslo på vegne av de tre juridiske fakulteter i Oslo			

Adresseliste

Universitetet i Tromsø –
Norges arktiske universitet

9019 TROMSØ

Kopi:

Randi Saunes

Pb 1076 St Olavs plass

0130 Oslo

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
07.06.2017

Sak:
21/17

Spesialfagsporteføljen på den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap

Innstilling til vedtak:

1. Studieadministrasjonen bes om å utrede videre hvilke konsekvenser fortsatt valgfrihet av rekkefølgen på fjerde og femte studieår vil ha for fordeling av studentene på de ulike valgemnene, hvilke emner som velges og hvordan disse kombineres med sikte på å oppnå bedre forutsigbarhet i planlegging og gjennomføring av den enkeltes studieløp.
2. Studieadministrasjonen bes om å utrede videre hvordan Regjeringens måltall for internasjonalisering skal nås i tråd med de styringssignaler som fremkommer i Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet.

Begrunnelse:

Masterstudiet i rettsvitenskap er en femårig integrert masterutdanning (300 studiepoeng) med et særlig stort innslag av obligatoriske fag, der det kun er anledning til å velge fag i femte studieår. Se studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap som er vedlagt denne saken (vedlegg 1).

På 5. avdeling har studentene flere valgmuligheter. De kan velge å skrive en stor masteroppgave (60 studiepoeng), eller å kombinere en liten masteroppgave (30 studiepoeng) med valgemner (30 studiepoeng). En slik kombinasjon gjør at studentene kan velge å reise på utveksling, hvor de enten tar valgemner ved et universitet i utlandet eller også skriver masteroppgaven i tillegg. Det juridiske fakultet har de senere årene etablert en rekke samarbeidsavtaler med utenlandske læresteder, og arbeider kontinuerlig med å videreutvikle avtaleporteføljen. Per d.d har fakultetet over 30 velfungerende utvekslingsavtaler, hvilket gjør at de fleste av studentene uansett preferanser og nivå, kan benytte seg av muligheten til å reise på utveksling. Studenter som ikke ønsker dette, kan ta valgemner som tilbys ved Det juridiske fakultetet i Tromsø, Oslo eller Bergen.

Masterstudiet i rettsvitenskap er dimensjonert for 150 studenter pr. studieår, totalt 750 studenter på studiet som helhet. Dette innebærer at vi må planlegge undervisningstilbud og veiledningskapasitet for 150 studenter pr år.

Generelle utfordringer

Valgdelen i femte studieår byr på flere utfordringer hva angår planlegging av tilbudet for studentene som velger å gjennomføre hele eller deler avdelingen ved fakultet her i Tromsø.

For det første kan studentene velge om de vil ta femteavdeling etter tredje eller fjerde studieår, jf. studieplanen punkt 7.2.5. (4). Dette gjør at det er vanskelig å få oversikt over hvor mange som faktisk gjennomfører sin valgdelt i Tromsø før registreringsfristen i høstsemesteret er ute (1. september).

Videre er studiet bygget opp med årsheter. Per d.d. har dette medført at de fleste studentene ønsker å ta valgmenene i høstsemesteret, for deretter å skrive liten master i vårsemesteret. Dette innebærer at det er utfordringer med å skaffe tilveie nok veilederkompetanse i vårsemesteret. Studieutvalget (SU) valgte i sak SU 51/16 (arkivref: 2016/857) å flytte Arbeidsretten fra høst til vår, vi får se om dette har en utjevnende effekt på denne ujevne fordelingen.

Av studenter som tar valgmenner i Tromsø varierer det også hvilke emner de ønsker å kombinere, slik at det har vist seg å være umulig å forutse hvordan studentmassen fordeler seg.

I tillegg er antallet studenter pr. fag svært forskjellig, noe som bidrar til utfordringer tilknyttet undervisningsplanleggingen. Se oversikten i vedlegg 2.

Styringssignaler internasjonalisering

I regjeringens Tilstandsrapport for høyere utdanning 2017 fremkommer det på side 29 at 15,4 prosent av studentene i Norge i 2016 hadde vært på utveksling. I Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet er målet at innen 2020 skal 20 prosent av dem som tar en grad i Norge, ha vært på utveksling. På sikt er imidlertid målet at minst halvparten av studentene reiser ut på utenlandsopphold i løpet av sin gradsutdannelse i Norge.

I UiTs strategiplan (Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2020) heter det at *UiT skal tilby attraktive utdanninger og kvalitetssikrede utvekslingsopphold for å styrke studiene og for å fremme rekruttering av studenter*. Fakultetet har videre fremhevet det som en gjennomgående strategi å *ha internasjonalt orienterte utdanninger* (Strategiplan for Det juridiske fakultet, UiT Norges arktiske universitet 2014 – 2020).

Fakultetet har som nevnt innledningsvis de senere årene arbeidet målrettet for å ha kvalitetssikrede og attraktive utvekslingsavtaler, slik at flere studenter skal ønske å gjennomføre hele eller deler av 5. avdeling i utlandet. I tillegg har det vært et fokus på å etablere attraktive engelskspråklige spesialfag, slik at flere utenlandske studenter ønsker å gjennomføre sin utveksling hos oss her i Tromsø.

I tabellen nedenfor fremgår tallene for studentmobilitet ved fakultetet i perioden 2014 – 2017, hvor tallene for 2017 er en foreløpig beregning ut i fra registrerte søknader per d.d.

	2014	2015	2016	2017 (foreløpig)
Utreisende studenter	8	11	13	24
Innreisende studenter	7	7	5	5

Strategiske veivalg videre

For å nå regleringens mål om at 20 prosent av gradsstudentene reiser på utveksling innen 2020, vil vårt måltall være at 30 av de 150 studentene på 5. avdeling reiser ut. På sikt innebærer regjeringens mål om 50 prosent for oss at om lag 75 studenter reiser på utveksling i løpet av 5. avdeling. Dette viser at fakultetet fortsatt har en jobb å gjøre hva angår å øke antallet utreisende og innreisende utvekslingsstudenter.

Det er grunn til å tro at et slikt arbeid har betydning for dimensjoneringen av spesialfagsporteføljen. At flere studenter reiser ut, gjør det nødvendig at tilsvarende antall utenlandske studenter kommer til Tromsø for sitt utvekslingsopphold. Ut i fra tabellen ovenfor er det tydelig at arbeid med rekruttering av innreisende utvekslingsstudenter bør vektlegges i tiden fremover, og det er naturlig å tenke at dette har betydning for hvilke valgemner fakultetet velger å tilby. Videre gjøres det oppmerksom på at det ved Det juridiske fakultet i Oslo og Bergen er innført som obligatorisk for studenter som skal ta valgemner, at de tar et valgemne på engelsk dersom de ikke reiser på utveksling (med få unntak hvor noen valgemner overlapper). For at kandidatene med master i rettsvitenskap fra Tromsø skal kunne konkurrere med kandidatene fra Oslo og Bergen når det kommer til hvordan de behersker engelsk, kan det være nødvendig å innføre et tilsvarende krav hos oss. Uansett vil en mer internasjonalt rettet spesialfagsportefølje bidra til å oppfylle fakultetets gjennomgående strategi om å ha internasjonalt orienterte utdanninger.

Det er altså grunn til å tro at fakultetet bør prioritere å tilby et attraktivt tilbud av valgemner med engelskspråklig undervisning, pensum og eksamen. Både som ledd i arbeidet med å øke antallet internasjonale innreisende utvekslingsstudenter, men også av hensyn til de norske studentene.

Kjersti Dahle
Studiesjef

—

Maren Charlotte R. Bø
førstekonsulent

—

Saksbehandler: Ole Martin Loe

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Studieplan for graden master i rettsvitenskap ved UiT
- 2 Oversikt over spesialfag

Studieplan for graden master i rettsvitenskap ved UiT Norges arktiske universitet 🖋️

Vedtatt 11.06.03 av styret ved Det juridiske fakultet med hjemmel i § 4 i forskrift av 20.06.02 for studier. Sist endret 24.10.2016 av styret ved Det juridiske fakultet med hjemmel i § 4 i forskrift av 12.12.08 for studier ved Universitetet i Tromsø, sak JF 34-16. Programansvarlig for masterstudiet i rettsvitenskap er studieutvalget ved Det juridiske fakultet.

1. Mål

En demokratisk rettsstat kjennetegnes av rettssikkerhet, åpen og kontrollert maktutøvelse, fri meningsdannelse og respekt for medborgernes rettigheter og menneskeverd. Målet for masterstudiet i rettsvitenskap er å utdanne jurister som har et kunnskaps- og ferdighetsnivå som tilfredsstiller de krav som samfunnet stiller til etisk og faglig forsvarlig juridisk yrkesutøvelse.

Kandidatene skal i løpet av det 5-årige studiet oppnå kunnskap, ferdigheter og holdninger som gjør at de kan inneha alle offentlige og private stillinger hvor det er behov for kvalifiserte jurister. Kandidatene skal kunne identifisere og analysere rettslige spørsmål, forholde seg selvstendig og kritisk til rettssystemet og ha et historisk og internasjonalt perspektiv på retten.

For å nå disse mål skal studenten tilegne seg og utvikle følgende kvalifikasjoner:

Kunnskap

En master i rettsvitenskap har:

- avansert kunnskap om juridisk metodelære
- god faglig kunnskap innenfor sentrale rettsområder
- avansert faglig kunnskap innenfor utvalgte rettsområder
- avansert faglig kunnskap innenfor selvvalgte fag
- spesialisert innsikt innenfor emnet som dekkes av masteroppgaven
- god kunnskap om det idemessige grunnlaget for rettsstaten
- god kunnskap om, og forståelse av rettssystemets rolle nasjonalt og internasjonalt
- god kunnskap om rettens internasjonale aspekt
- god kunnskap om etiske utfordringer og juristers rolle i samfunnet
- inngående kunnskap om rettsvitenskapelige metoder og hovedlinjene i den rettssteoretiske diskusjonen

Ferdigheter

En master i rettsvitenskap kan:

- identifisere og analysere rettslige problemer av teoretisk eller praktisk art på en metodisk og etisk forsvarlig måte, herunder utrede og vurdere relevant faktum
- anvende norske og internasjonale rettskilder på en kritisk og selvstendig måte.
- foreta kritisk vurdering av gjeldende rett og drøfte behov for endringer
- gjennomføre et selvstendig utredningsprosjekt og et avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med forskningsetiske normer
- fremstille rettslige resonnementer på en tydelig og presis måte, skriftlig og muntlig til fagfellesskapet og allmennheten
- holde seg faglig oppdatert og videreutvikle sine ferdigheter
- organisere og anvende omfattende og kompleks informasjon, og herunder evne å dele problemstillinger opp i underproblemstillinger

Generell kompetanse

En master i rettsvitenskap kan:

- anvende de ovennevnte kunnskaper og ferdigheter individuelt og i samarbeid med andre,
- kommunisere rettslige resonnementer på en tydelig og presis måte, skriftlig og muntlig til fagfellesskapet og allmennheten
- anvende juridiske kunnskaper og ferdigheter på nye rettsområder
- identifisere yrkesetiske problemstillinger, herunder forskjellige former for press som jurister kan utsettes for, og kunne håndtere disse på en forsvarlig måte.
- anvende de ovennevnte kunnskaper og ferdigheter til å gjennomføre arbeidsoppgaver innenfor gitte tidsrammer

2. Studiets oppbygging og tidsnormering

Jusstudiet er på 300 studiepoeng (sp). Utdanningen er en profesjonsutdanning på fem år. Dette er styrende for innhold i og oppbygging av studieprogrammet. Det stilles økte krav til studenten ut over i studiet med hensyn til arbeidsinnsats, kunnskap og ferdigheter. Dette gjenspeiles i litteraturens innhold og omfang, i forventet studentaktivitet i undervisningen og i de krav som stilles ved frivillige øvinger, obligatoriske arbeidskrav og eksamen.

Studiet er organisert for å få best mulig sammenheng mellom de kunnskaper og ferdigheter studenten skal tilegne seg, og undervisningen som blir gitt, øvingene underveis og avsluttende eksamener. Studiet legger særlig vekt på muntlig og skriftlig fremstillingsevne.

3. Opptak

Opptak til jusstudiet foretas en gang i året. Opptaksgrunnlaget er generell studiekompetanse eller realkompetanse. Det er ikke anledning til å gjennomføre hele eller deler av studiet som privatist.

4. Fagsammensetning

Et studieår utgjør 60 studiepoeng, og er basert på 10 måneders fulltidsstudium.

Første avdeling 60 sp:

Ex. phil., 10 sp (Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning)

Ex. fac.(metode- og perspektivfag), 10 sp:

- innføring i rettsstudiet med rettskildelære

Innføring i rettsstudiet og praktisk juridisk metode, 40 sp:

- Innføring i privatrett:
 - avtalerett (10 sp)
 - familie- og arverett (10 sp).
- Innføring i offentlig rett:

- folkerett (8 sp)
- statsrett (12 sp)

Andre avdeling 60 sp:

Metode- og perspektivfag(8 sp):

- rettshistorie

Erstatningsrett (7 sp)

Alminnelig forvaltningsrett (20 sp)

Spesiell forvaltningsrett (14 sp)

EU-/EØS-rett (8 sp)

Internasjonal privatrett (3 sp)

Tredje avdeling 60 sp:

Metode- og perspektivfag (15 sp)

- juridisk metode og etikk

Alminnelig obligasjonsrett (20 sp)

Panterett (6 sp)

Tingsrett (12 sp)

Gjeldsforfølgingsrett (7 sp)

Fjerde avdeling 60 sp:

Metode- og perspektivfag (15 sp):

- juridisk metode (2 sp)

- etikk (2 sp)

- menneskerettigheter (6 sp)

- alternative fag (5 sp):

rettssosiologi, rettsfilosofi eller rettsøkonomi

Strafferett (15 sp)

Rettergang (20 sp)

Samerett (5 sp)

Praksisperiode (4 uker) med rapport (5 sp).

Femte avdeling: Valgfri del- til sammen 60 sp:

Enten spesialfag 30 sp og liten masteroppgave 30 sp, eller stor masteroppgave 60 sp.

Hele eller deler av valgfri del kan tas i utlandet.

Se for øvrig reglement for valgfri del:

[Reglement for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap](#)

5. Læring og undervisning

5.1 Utgangspunkt

Studiet er basert på aktiv samhandling mellom fakultet og student. Fakultetet er forholdsvis lite, og dette muliggjør en nær kontakt mellom fakultetets ansatte og studentene.

Studentene skal tilegne seg kunnskap gjennom egen aktivitet og samhandling med medstudenter og fakultetets ansatte. Det stilles store krav til aktiv deltakelse fra studentene i undervisningen, og det er i tillegg til frivillige øvinger en rekke obligatoriske muntlige og skriftlige elementer som må gjennomføres for å få gå opp til eksamen. Eksamensformene er varierte og gjenspeiler målene med studiet.

Studiet er nært knyttet til de krav og forventninger som samfunnet stiller til en etisk og faglig forsvarlig juridisk yrkesutøvelse. Undervisning, øvinger og eksamener skal reflektere ulike oppgaver studenten vil møte i sitt fremtidige yrkesliv. Studiet har nær tilknytning til yrkeslivet gjennom obligatorisk praksis for alle studentene, bruk av fakultetets egen rettssal i løpet av studiet og gjennom aktiv bruk av jurister i ulike yrker i undervisningen. Fakultetet har som mål å være internasjonalt ledende innenfor utdanningskvalitet.

Studiet skal ivareta det særlige ansvaret fakultetet, som en del av UiT, har som følge av sin geografiske beliggenhet. Studiet skal i lys av dette synliggjøre spørsmål av særlig betydning for nordområdene i samsvar med fakultetets satsningsområder innenfor Hav- og miljørett samt Same- og urfolksrett.

5.2 Studentaktivitet

Studentene har stort ansvar for egen læring. Dette forutsetter at studentene enkeltvis og i grupper:

- arbeider aktivt med innhenting, tilegning og bearbeiding av lærestoffet
- forbereder seg til, er aktive i og foretar nødvendig arbeid etter undervisningen
- holder seg oppdatert om regelendringer, ny rettspraksis mv.

5.3 Læringsmiljø

Fakultetet og studentene samarbeider om å skape et godt faglig og sosialt læringsmiljø. Studiet skal derfor legge til rette for nær kontakt mellom fakultetets ansatte og studentene. Studentene skal aktivt delta i kvalitetssikringen av studiet jf. punkt 5.5, og de skal ha gode muligheter for å ta kontakt med fakultetets ansatte.

Studentene har sine hovedarbeidsplasser i læringssenteret for jus og psykologi som er tilrettelagt for høy studentaktivitet og bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT). Under arbeidet med masteroppgaven har studentene, så langt det er kapasitet, arbeidsplass på egne masterlesesaler.

Fakultetets rettssal benyttes aktivt under hele studiet.

5.4 Undervisningstilbud

Hensikten med undervisningen er å legge tilrette for at studentene skal oppnå målene med studiet jf. punkt 1. Undervisningen er ment som et supplement og inspirasjon til studentenes egenaktivitet. Den skal i størst mulig grad være forskningsbasert og legge til rette for dialog mellom student og lærer. Undervisningen skal forberede studentene til forskjellige yrkesroller for jurister. Konfliktforebygging og alternative konfliktløsingsformer omhandles i undervisningen.

Undervisningsformene er varierte og tar hensyn til studentenes ulike måter å lære på, fagenes egenart, tilgjengelige lærekrefter og litteratur. Bruk av rettslige informasjonssystem (databaser og lignende), inngår i undervisningen.

Hovedmengden av undervisningen foregår i grupper på ca 25 studenter og en lærer. En mindre andel av undervisningen foregår som forelesninger for hele kullet. I forbindelse med skriving av praksisrapporten og masteroppgaven, gis studenten individuell undervisning i form av veiledning.

Forelesningene presenterer hovedlinjer og sammenheng mellom fagene, og skal gi studentene en oversikt over og utdypning av sentrale tema. I tillegg gis det tilbud om ulike gjesteforelesninger med mål om å utvide studentenes perspektiv.

Gruppeundervisningen er problemorientert og baseres på høy grad av studentaktivitet. Gruppene ledes av en lærer, men fordrer at studentene enkeltvis og i samarbeid aktivt deltar med presentasjoner, diskusjoner, praktiske øvelser, prosjektarbeid og lignende. De obligatoriske muntlige presentasjonene holdes på gruppeundervisningen.

Studiet inneholder obligatoriske undervisningselementer i form av muntlige presentasjoner, semesteroppgaver, praksisforberedende kurs, gjennomføring av praksis, skriving av praksisrapport, innføringskurs før skriving av masteroppgave og skriving av masteroppgave. Fakultetet tilbyr i tillegg frivillige øvingsoppgaver med individuell og gruppevis tilbakemelding.

Perspektivfagene (rettshistorie, rettsfilosofi og retts sosiologi) og fagene etikk, internasjonal rett, menneskerettigheter og urfolksrett, blir både integrert i undervisningen i de øvrige fagene og undervist særskilt i. Undervisning i juridisk metode gis både som egne undervisningsrekker og integreres i de øvrige fagene og undervisningen der. I tillegg holdes det egne skrive- eller eksamenskurs, med særlig vekt på metode.

Undervisningsspråket er i hovedsak norsk, men kan i enkelte emner være engelsk. Dette fremgår av den aktuelle emneplan.

5.5 Kvalitetssikring

Fakultetets kvalitetssystem skal sikre god kvalitet i studiet og bidra til dialog og samarbeid mellom fakultetet og studentene. Systemet baserer seg på muntlige og skriftlige tilbakemeldinger fra studenter og lærere, både individuelt og gruppevis. Nærmere om dette i Kvalitetssystem for graden master i rettsvitenskap:

[Kvalitetssystem for masterstudiet ved Det juridiske fakultet](#)

6. Fagbeskrivelser

Det utarbeides en egen fagbeskrivelse for hver avdeling hvor hvert enkelt fag beskrives og hovedtemaet, læringsutbytte og pensum angis.

7. Vurderingsformer

7.1 Generelt

Studentene skal vurderes i løpet av studiet og på slutten av hver avdeling. Vurderingsformene skal være varierte og nært knyttet til målene for studiet. Vurderingene underveis omfatter øvingsoppgaver, semesteroppgaver, praksisrapport og muntlige presentasjoner. De avsluttende eksamensformene omfatter hjemmeeksamen med etterfølgende muntlig prøving, skoleeksamen, selvstendig muntlig eksamen og masteroppgave.

Øvingsoppgavene er frivillige oppgaver hvor det gis individuelle og gruppevis tilbakemeldinger.

Semesteroppgavene, de muntlige presentasjonene, gjennomføringen av praksis og skriving av praksisrapport er obligatoriske arbeidskrav som må være godkjent før studentene får fremstille seg til eksamen. Vurderingsuttrykket er godkjent/ikke godkjent.

Opgaver som gis til eksamener, kan inneholde teoretiske og/eller praktiske problemstillinger. Det kan være skriftlige oppgaver, muntlige eller en kombinasjon. Studentene må være forberedt på å få oppgaver som kommer inn på emner som er gjennomgått på tidligere avdelinger.

Masteroppgaven skal være et selvstendig arbeid, som blir skrevet individuelt eller gruppevis i henhold til [reglement for valgfri del kapittel 3](#).

Resultatet av selvstendig muntlig eksamen, hjemmeeksamen med muntlig prøve, skoleeksamen og masteroppgaven skal framgå av vitnemålet som utarbeides ved avsluttet studium.

Eksamensspråket er i hovedsak norsk, men kan i enkelte fag være engelsk. Dette fremgår av den aktuelle emneplan.

7.2 Eksamenskrav

7.2.1. Første avdeling inkludert examen philosophicum og examen facultatum

FIL-0700 10 sp. - ex. phil (Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning)

JUR-0500 10 sp. - ex. fac.

JUR-1003 30 sp. - skoleeksamen - skriftlig

JUR-1004 10 sp. - skoleeksamen - muntlig

Studentene må ved oppstart på avdelingen delta på et obligatorisk orienteringsmøte.

Ex. phil. (FIL-0700) tas ved *Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning*, og må være bestått senest ved oppstart på 2. avdeling master. Det holdes en skoleeksamen på fem timer i ex. fac (JUR-0500). Karakterene A-F benyttes. Ex. fac. må være bestått før studenten får avlegge avsluttende eksamen på avdelingen.

Ved avslutningen av avdelingen avholdes en skriftlig skoleeksamen (JUR-1003) på seks timer og en muntlig skoleeksamen (JUR-1004) på inntil ½ time over et emne oppgitt to dager forut.

Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, jf. §§ 7 og 8 i eksamensreglement for 1.-4. avdeling. Karakterene for både den muntlige og skriftlige eksamen skal fremgå av vitnemålet.

Senest innen en uke før vårens eksamener på avdelingen må studentene på 1. avdeling ha gjennomført og fått godkjent en muntlig presentasjon og semesteroppgaven. Se eksamensreglementet for graden master i rettsvitenskap §§ 3 og 4.

Det er adgang til å kontinuere for studenter med studierett, jf. siste ledd i §§ 7 og 8 i eksamensreglementet for 1.-4. avd. master.

7.2.2. Andre avdeling

JUR-2002 30 sp. - hjemmeeksamen med muntlig prøve

JUR-2003 30 sp. - skoleeksamen - skriftlig

Før studentene kan begynne på 2. avdeling, må de ha bestått 1. avdeling.

Senest innen en uke før eksamen må studentene på 2. avdeling ha gjennomført og fått godkjent en muntlig presentasjon og semesteroppgaven. Se eksamensreglementet for graden master i rettsvitenskap §§ 3 og 4.

Ved avslutningen av avdelingen skal studentene besvare en hjemmeeksamen (JUR-2002). Dersom denne oppgaven består, gis studentene muntlig prøve basert på hjemmeeksamen og læringskravene for øvrig. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, jf. § 6 i eksamensreglement for 1.-4. avdeling. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Studentene skal også besvare en skoleeksamen (JUR-2003) over seks timer. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, jf. § 7 i eksamensreglement for 1.-4. avdeling. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Det er adgang til å kontinuere for studenter med studierett, jf. siste ledd i §§ 6 og 7 i eksamensreglementet for 1.-4. avd. master.

7.2.3. Tredje avdeling

JUR-2502 30 sp. - hjemmeeksamen med muntlig prøve

JUR-2503 30 sp. - skoleeksamen - skriftlig

Før studentene kan begynne på 3. avdeling, må de ha bestått 2. avdeling.

Senest innen en uke før eksamen må studentene på 3. avdeling ha gjennomført og fått godkjent en muntlig presentasjon og semesteroppgaven. Se eksamensreglementet for graden master i rettsvitenskap §§ 3 og 4.

Ved avslutningen av avdelingen skal studentene besvare en hjemmeeksamen (JUR-2502). Dersom denne oppgaven består, gis studentene en muntlig prøve basert på hjemmeeksamen og læringskravene for øvrig. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, jf. § 6 i eksamensreglement for 1.-4. avdeling. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Studentene skal også besvare en skoleeksamen (JUR-2503) på åtte timer. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, jf. § 7 i eksamensreglement for 1.-4. avdeling. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Det er adgang til å kontinuere for studenter med studierett, jf. siste ledd i §§ 6 og 7 i eksamensreglementet for 1.-4. avd. master.

7.2.4. Fjerde avdeling

JUR-3002 25 sp. - hjemmeeksamen med muntlig prøve

JUR-3003 15 sp. - skoleeksamen - skriftlig

JUR-3004 20 sp. - skoleeksamen - skriftlig

JUR-3005 0 sp. - obligatorisk utplassering i praksis

Før studentene kan begynne på 4. avdeling, må de ha bestått 3. avdeling.

Det er ikke tillatt å ta spesialfag i høstsemesteret på 4. avdeling, med unntak for de som har godkjent praksis. Fagene JUR-3608 (Rettshjelp I) og JUR-3612 (Prosedyrekonkurranse), er unntatt fra dette.

Senest innen en uke før eksamen må studentene på 4. avdeling ha gjennomført og fått godkjent en muntlig presentasjon. Se eksamensreglementet for graden master i rettsvitenskap § 3.

Det er obligatorisk å delta på praksisforberedende kurs. Praksisperiode og rapport må være godkjent senest en uke før eksamen på 4. avdeling master. Se for øvrig reglement for obligatorisk utplassering i praksis på 4. avdeling master:

[Reglement for obligatorisk utplassering i praksis.](#)

Ved avslutningen av avdelingen skal studentene besvare en hjemmeeksamen (JUR-3002). Dersom denne oppgaven består, skal studentene gis en muntlig prøve basert på hjemmeeksamen og læringskravene for øvrig. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, jf. § 6 i eksamensreglement for 1.-4. avdeling. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Studentene skal også besvare to skoleeksamener (JUR-3003 og JUR-3004), en på seks timer, og en på åtte timer. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, jf. § 7 i eksamensreglement for 1.-4. avdeling. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Det er adgang til å kontinuere for studenter med studierett, jf. siste ledd i §§ 6 og 7 i eksamensreglementet for 1.-4. avd. master.

7.2.5. Femte avdeling

Alternativ 1

JUR-3901 60 sp. - Stor masteroppgave

Alternativ 2.

JUR-3902 30 sp. - Liten masteroppgave og 30 sp i valgfri del.

I Tromsø tilbys spesialfag på 15 studiepoeng.

Før studentene kan begynne på 5. avdeling, må de ha bestått 3. avdeling.

Det er anledning til å ta deler av eller hele femte avdeling i utlandet. Fakultetet har egne fagspesifikke utvekslingsavtaler. For nærmere informasjon om disse, [se her](#).

Se ellers:

[Reglement for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap](#)

7.2.6. Dispensasjon

Når sterke grunner foreligger, kan Studieutvalget etter søknad gi dispensasjon fra studieplanenes betingelser for å begynne på ny avdeling og fra kravet om bestått ex.fac.eksamen for å kunne avlegge eksamen på 1. avdeling.

8. Eksamensvitnemål

Vitnemål utstedes av Det juridiske fakultet.

Før vitnemålet blir levert ut, må kandidaten med håndtrykk eller skriftlig gi følgende løfte:

"Aldrig vidende at ville vige fra Ret og Retfærdighed, mindre raade nogen til ufor nødne Processer eller i andre Maader med sine Raad befordre nogen uretvis Sag eller Intention".[\[1\]](#)

Det kan gis utskrift av eksamensprotokollen for hver avdelingseksamen på 1.-4. avdeling og for enkeltksamener på 5. avdeling. På vitnemålet for mastergraden i jus føres karakterene for hver avdeling.

9. Videre yrkes- og studiemuligheter

Masterstudiet i rettsvitenskap kvalifiserer til juriststillinger innen domstolene, forvaltningen, næringslivet, advokatprofesjonen, politi og påtalemyndighet. En master i rettsvitenskap er også kvalifisert for en rekke andre yrker og arbeidsoppgaver både i privat og offentlig sektor, nasjonalt og internasjonalt.

Graden master i rettsvitenskap kvalifiserer for opptak til Ph.d. studier i rettsvitenskap.

10. Reglement

Følgende reglement gjelder for masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Tromsø:

Reglement 09.09.09 for obligatorisk utplassering i praksis (SU 58-09).

Reglement 20.11.03 for den valgfrie delen av masterstudiet (sist endret 1.6.11 [SU 28-11]).

Eksamensreglement av 09.09.09 for 1.-4. avdeling mastergraden i rettsvitenskap (SU 61-09).

[1] Basert på tidligere forordning av 10.2.1736.

Høstsemesteret 2017 arrangeres følgende fag:

JUR-3605 Indigenous Peoples' Rights
JUR-3606 Selskapsrett
JUR-3608 Rettshjelp I
JUR-3611 Diskrimineringsrett
JUR-3612 Prosedyrekonkurranse
JUR-3616 Reindrifftsrett
JUR-3617 Barnerett
JUR-3618 Havressursrett
JUR-3622 International Environmental Law and Climate Change in the Arctic
JUR-3050 General Law of the sea

Fagene JUR-3608 Rettshjelp I er kun for studenter som har blitt tilbudt jobb ved Jusshjelpa I Nord-Norge og oppfylt de formelle krav. Faget JUR-3612 Prosedyrekonkurranse er kun for studenter som har fått godkjent deltakelse i prosedyrekonkurranse av fakultetet.

Vårsemesteret 2017 planlegges det at følgende fag skal arrangeres:

JUR-3605 Indigenous Peoples' Rights
JUR-3614 Arbeidsrett
JUR-3613 Skatterett
JUR-3615 European Human Rights
JUR-3619 Energy Law
JUR-3622 International Environmental Law and Climate Change in the Arctic
JUR-3620 International law and armed conflict

Under følger oversikt over bestått antall bestått kandidater i hvert fag i 2016:

Fag	Antall bestått
Vår 2016	
JUR-3605 Indigenous Peoples' Rights	1
JUR-3613 Skatterett	10
JUR-3615 European Human Rights	2
JUR-3619 Energy Law	4
Høst 2016	
JUR-3602 EU/EØS rett	3
JUR-3605 Indigenous Peoples' Rights	4
JUR-3606 Selskapsrett	35
JUR-3608 Rettshjelp I	1
JUR-3611 Diskrimineringsrett	11
JUR-3612 Prosedyrekonkurranse	10
JUR-3614 Arbeidsrett	74

JUR-3616 Reindrifftsrett	3
JUR-3617 Barnerett	35
JUR-3618 Havressursrett	7
JUR-3050 General law of the sea	13
Sum	213

Totalt er det 213 beståtte eksamener på våre valgemner (spesialfag) i 2016.

Det betyr at omtrent 100 studenter valgte liten masteroppgave og valgemner (spesialfag) i 2016. 13 studenter skrev stor masteroppgave i 2016.

Når det gjelder studenter som tok spesialfag ved andre fakultet var det i 2016 registrert 11 studenter som hadde fått dette forhåndsgodkjent.

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
07.06.2017

Sak:
22/17

Endring av formelle krav til hjemmeoppgaver og masteroppgaver (fra tegn/ord til sidetall) - LLM Law of the Sea

Innstilling til vedtak:

De formelle krav til hjemmeeksamen, hjemmeoppgaver og masteroppgaver endres i tråd med sak SU 39/16 til vedlagt forslag, se **vedlegg 1**. Endringene trer i kraft fra og med høsten 2017.

Begrunnelse:

I sak SU 39/16 og SU fullmaktsak 39/16, vedtok Studieutvalget å endre de formelle krav til hjemmeoppgaver og masteroppgaver ved Det juridiske fakultet fra tegn/ord til sidetall, samt foreta nødvendige oppdateringer for å imøtegå nye elektroniske innleveringsportaler, se **vedlegg 2**.

Faglig ansvarlig for Master of Laws in Law of the Sea programmet foreslår på dette grunnlag følgende oppdatering av aktuelle reglement og fagbeskrivelser, slik at formelle krav til hjemmeoppgaver og masteroppgaver for Master of Laws in Law of the Sea programmet tilsvarer de krav som gjelder for Masterstudiet i rettsvitenskap, se **vedlegg 1**. I vedlegget er oppdateringer markert med gult. Tekst markert med blått vil utgå.

Kjersti Dahle
studiesjef

Maren Charlotte Bø
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Lene Emilie Øye

Vedlegg

1 Forslag til endring av formelle krav til hjemmeoppgaver og masteroppgaver (fra tegn/ord til sidetall) - LLM Law of the

- Sea
- 2 Sak SU 39/16 endring av formelle krav til hjemmeoppgaver og masteroppgaver (fra tegn/ord til sidetall), Det juridiske fakultet

REGULATIONS FOR THE MASTER OF LAWS IN LAW OF THE SEA PROGRAM

CHAPTER 1: GENERAL REGULATIONS

Section 1: Admission

1. Students must hold, at minimum a bachelor degree or equivalent of at least three years duration in law or political science at university level. They must also document knowledge of the fundamentals of international law and international politics.
2. All courses will be held in English. Therefore, applicants must document adequate proficiency in English.
3. Applicants must enclose an essay of approximately two pages in English where they describe their background and motivation for taking this Master's degree.

Section 2: Leave of absence

Section 18 of the Regulations for university academic studies applies.

Section 3: Appeals

The appeal regulations for university examinations apply, cf. *Section 42-44 of the Regulations for examinations at the University of Tromsø*.

Section 4: Diploma

The title and grade of the Master's thesis will be shown on the diploma, alongside the grades for the four mandatory courses

Section 5 Authority

The Academic Affairs Committee makes decisions on behalf of the Faculty, unless otherwise determined.

CHAPTER 2: MANDATORY COURSES

Section 6: Prerequisites/Work requirements

1. A successful examination pass in first unit is a prerequisite for admission to the following part of the LL.M-program. Meaning that a successful examination pass in Semester 1 (JUR-3050 and JUR-3054) is a prerequisite for admission to the following part of the LL.M-program; semester 2 (JUR-3052 and JUR-3053). The same rule applies for JUR-3910, where Semester 1 and 2 must successfully be completed before admission to the last part (semester

3) of the program, cf. Section 4 in the Program description for Master of Laws in Law of the Sea.

2. Some courses may have work requirements which must be approved before the student may take the exam. Such work requirements will appear in the course description.

Section 7: Examination

1. The form of examination is determined by the course description for each course.
2. Examinations are held at the end of the semester. The Faculty may determine further rules for the implementation of these examinations.
3. All courses are taught in English, and must consequently have exams in English. The English terminology is part of the learning outcomes in these subjects.
4. The Program director is also Head of examinations for the LL.M-program. The Head of examinations approves the examination topics for all examinations, including postponed and re-sit examinations.

Section 7A: Home exam

1. Home exams have a duration of **four working days** ~~five working days~~. The exam is handed out at 9:00 on the first day of the exam, and the paper has to be handed in before 15:00 on the last day of the exam.
2. The paper cannot exceed a total of **15 pages** ~~40 000 characters~~, including spaces, footnotes and endnotes.
3. The limits set above do not include the preface, table of contents, index, literature list and any appendices. However, footnotes and conclusion notes are included.
4. **Pages** ~~Characters~~ exceeding the maximum limit will be deleted, starting with the final **page** ~~character~~ in the body text and counting forward.
5. The home exam must be handed in electronically through beforehand announced web-portal, using the font "Times New Roman" with font size 12 pt, line spacing of 1,5 and with a 2,5 margin.

Section 8: Assessment methods

1. Assessment is handled by two examiners, one of which must be external.
2. A course where the assessment method consists of a written and an oral exam, candidates with a passed grade on the written exam will be required to take the oral exam.
3. If the censors do not reach an agreement on the awarding of a grade, the Head of examinations for the program shall function as arbitrator.

Section 9: Re-sit and postponed examinations

1. In case a candidate is awarded a grade F (fail) during the examination in a course on the LL.M-programme, he/she has the right to a re-sit examination, cf. Section 22 of the Regulations for examinations at the University of Tromsø.
2. It is not possible for a student to re-sit an exam that he/she has already passed.
3. Candidates who fulfil the criteria in *Regulations for examinations at UiT* Section 21 are eligible for a postponed examination.

Section 10: Permitted auxiliary materials during examinations

1. During examination the following books are allowed as auxiliary material:
“The Legal Order of the Oceans” edited by A.V. Lowe and S.A.G. Talmon and “Global and Regional Treaties” edited by Ole Kristian Fauchald and Bård Sverre Tuseth.
2. Students may also be granted permission to use dictionaries during the examination. Only basic dictionaries from mother tongue to English may be used, such as Spanish-English, Russian-English, Polish-English, Chinese-English, Norwegian-English etc. Wide-ranging dictionaries (e.g. Oxford Advanced Learner’s Dictionary) or legal dictionaries will not be allowed.
3. The auxiliary materials must be handed in and approved by the Faculty before the Exam.

CHAPTER 3: MASTER’S THESIS

Section 11: Introduction

1. During the program, the students must submit an independent written work (Master’s thesis).
2. The Master’s thesis yields 30 credits.

Section 12: Objective of the Master’s thesis

The objective of the Master’s thesis is for students to gain training in preparation and production of a larger juridical or partially juridical paper, through an independent analysis of the topic and source material. The Master’s thesis shall also contribute to provide the students with specialization in a specific topic.

Section 13: Thesis topic

1. The theme of the thesis must be of a legal or semi-legal character, and may include perspectives such as legal theory and legal history. The thesis must consist of independent analyses of the topic and the legal sources available. The thesis shall provide the student with an in-depth study of a particular topic. The discussion within thesis must be transparent and as complete as possible. The references to the sources must be precise and verifiable.
2. The topic must be approved by the Faculty. The students must hand in a topic proposal by April 15th.

Section 14: Length of thesis

1. The Master’s thesis must be of minimum 37 pages 12,000 words and maximum 48,000 words 55 pages. Dispensation from the minimum page word requirement may be granted in special circumstances. Dispensation from the maximum page word requirement will not be granted.
2. The limits set above do not include the preface, table of contents, index, literature list and any appendices. However, footnotes and conclusion notes are included.
3. Pages Words exceeding the maximum page word limit will be deleted from the final page word and forward.

Section 15: Academic supervision

1. The students will be provided with individual supervision of 15 hours.
2. Students may seek advice and help from others than their academic supervisor. However,

such advice must not violate the requirement of the thesis being an individual piece of work based on independent research.

3. The academic supervision includes time for reading, preparation of notes and individual sessions.

Section 16: Submission

1. Only theses approved by the Faculty, and which satisfy the requirements set in Section 15, may be submitted for assessment.

2. The thesis must be handed in electronically through beforehand announced web-portal and uploaded to the university's database MUNIN, using the font "Times New Roman" with font size 12 pt, line spacing of 1,5 and with a 2,5 margin. ~~must be uploaded to the university's database MUNIN and in Fronter (Word file). The thesis must be written using a font Times New Roman, font size 12 pt and a line spacing of 1.5. The Faculty will see to printing and forwarding an anonymous version of the thesis to the examiners.~~

3. The thesis must be submitted for assessment no later than 1st September (or the first working day after, in case the 1st September is on a weekend). A thesis submitted for assessment may not be withdrawn.

4. A thesis which has been submitted for assessment at another educational institution may not be submitted for assessment at the Faculty of Law at the University of Tromsø.

Section 17: Extension of the hand-in date

The general regulations for postponed and extended time (*with reference to section 17 and 21-23 of the Regulations for examinations at the University of Tromsø*) apply. Under special circumstances a reasonable amount of extra exam days may be granted, if the student documents unforeseen problems of a medical nature, death in the immediate family or other unfortunate incidents, which have occurred during the examination period. An application must be documented by a medical certificate.

Section 18: Assessment

1. A submitted Master's thesis shall be assessed by two examiners to which at least one is external. The candidate's academic supervisor cannot be one of the examiners.

2. The Master's thesis will be evaluated with a grade (A-F), with reference to Section 35 of the Regulations for examinations at the University of Tromsø, as well as supplementary descriptions adopted by the Faculty Board on 11.06.03 (JF 41/03).

3. When assessing the Master's thesis, emphasis must be placed on the extent if the thesis fulfils the requirements specified. The student's ability to formulate precise problems or hypothesis, the student's general descriptive skills and the topic's degree of difficulty are also relevant. The same applies with respect to the thesis' length in relation to the chosen topic.

4. The assessment must be completed within six weeks after submission of the thesis, cf Section 16, no. 3. The examiners may confer with the student's academic supervisor before the examiners' meeting. The examiners may also, if required, request a written explanation of the supervision process from the student's academic supervisor. If the examiners do not reach an agreement on the awarding of a grade, the Faculty will appoint a third examiner.

5. The censors will prepare a brief written feedback/comment of the grade awarded. The feedback/comment will then be sent to the student. Students who have written their thesis without having received academic supervision shall have a meeting with one of the censors. The meeting can take place via telephone. At this meeting, the student will be given feedback and the examiner will verify that the student has written the thesis.
6. The examiners shall pay particular attention to references and whether these are complete or if any appear to be incomplete or missing. Any suspicions of cheating shall be reported to the Faculty.

Section 19: Revised grade

1. A Master's thesis which has been awarded a grade may not be resubmitted for a new assessment in a reworked form, unless the thesis is awarded a grade of F (fail).
2. When resubmitting a thesis, the university's regulation regarding attempting the same examination a maximum of three times applies, cf *Regulation for examinations at UiT* Section 25.

CHAPTER 4: DISPENSATION

Section 20: Dispensation

In the case of illness or severe unforeseen circumstances dispensation from the provisions in these regulations may be granted upon application.

JUR-3050 General Law of the sea – 15 stp

The course is administered by
Faculty of Law

Type of course

Master level students

The course is part of the Master of Laws programme in Law of the Sea

Admission requirements

Students are required to have basic knowledge of international law. Students that are not admitted to the 5 year Master of Law programme or the Master of Laws programme in Law of the Sea must contact the Faculty for information on qualifications required, and how to apply for this course.

Course contents

The course covers the following topics:

- A general overview of the different maritime zones (internal waters, territorial sea, archipelagic waters, contiguous zone, exclusive economic zone (EEZ), continental shelf, high seas and the "Area");
- The principles and procedures for the delimitation of overlapping maritime zones and the establishment of the outer limits of the continental shelf;
- The substantive regimes for the uses of these maritime zones, in particular the exploitation of marine resources, navigation, marine scientific research and military uses and the appurtenant rights and obligations of coastal states and other states and the role of competent international organizations therein;
- Attention will also be paid to the role of international dispute settlement in the law of the sea, in particular the mechanism laid down in the United Nations Convention on the Law of the Sea (LOS Convention).

Objective of the course

Knowledge:

Having passed the exam, the student shall have acquired:

- Advanced knowledge on the various maritime zones and their legal status;
- Advanced knowledge on the rights and jurisdiction of coastal states and restrictions thereon within their maritime zones;
- Advanced knowledge on principles for delimitation of maritime zones and delineation of the outer limits of the continental shelf;
- Advanced knowledge on the rights and jurisdiction of states and restrictions thereon in areas beyond national jurisdiction (high seas and the "Area");
- Advanced knowledge on the rights and freedoms of states relating to navigation and their limitations;
- Specialised knowledge on rights and obligations on the conservation and management of living marine resources (both commercially and non-commercially exploited species);
- Specialised knowledge on rights and obligations (both procedural and substantive) on the protection and preservation of the marine environment under the law of the sea;

- Specialised knowledge on the dispute settlement procedures and on the rules on marine scientific research;
- Specialised knowledge on the legal regime for seabed and subsoil beyond national jurisdiction;
- Knowledge on rules on military uses of the sea, the history of law of the sea and conservation of marine biological diversity

Skills and general qualifications:

Having passed the exam, the student will:

- Be able to identify and analyse questions of theoretical and practical character in General Law of the Sea
- Be able to independently and critically apply the sources of General Law of the Sea
- Be able to identify the limitations of existing law
- Be able to use English terminology with this field of law

Language of instruction

English

Teaching methods

The teaching consists of a combination of lectures and seminars, comprising a total of 30 hours. The students are expected to be prepared and active during both the lectures and the seminars, including by engaging in discussions on the prescribed material. They may also be asked to prepare papers and give presentations during the seminars. Students are expected to study independently in periods when there are no lectures or seminars.

Assessment

The course is assessed through a six-hour written exam. The exam may include theoretical and/or scenario questions.

The grading scale of A to F is applied, where F constitutes fail. Students who fail their examination are entitled to re-sit the exam (cf. Regulations for examinations at the University of Tromsø Sec.22).

The students admitted to the LL.M programme on Law of the Sea are required to hand in a written assignment and have it accepted as adequate before they can take the exam. The written assignment shall not exceed 15 pages 5000 words.

Schedule

The course is given during the autumn semester. A detailed plan for the teaching is available at <http://timeplan.uit.no/>

Recommended reading/syllabus

See our webpage for overview of recommended reading.

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
29.09.2016

Sak:
39/16

Endring av formelle krav til hjemmeoppgaver og masteroppgaver (fra tegn/ord til sidetall)

Innstilling til vedtak:

De formelle krav til hjemmeeksamen, semesteroppgaver og masteroppgaver endres i tråd med vedlagte forslag. Endringene trer i kraft fra og med høsten 2016.

Begrunnelse:

Det juridiske fakultet bruker nå elektroniske innleveringsportaler (for tiden Wiseflow) til alle innleveringer av hjemmeeksamen, semesteroppgaver og masteroppgaver. Siden innleveringene er i PDF-format, vil det være hensiktsmessig å endre alle bestemmelser som omfatter omfanget av oppgaver fra tegn/ord til sidetall. Ved en overgang til sidetall er det nødvendig å fastslå formkrav for innlevering av oppgaver som skal følges slik at studentene bedømmes likt. Ved bruk av sidetall og like formkrav blir det enklere og mer effektivt å føre kontroll med innleverte oppgaver. Det er svært arbeidskrevende å føre kontroll med ord-/tegnrensner nå som alle innleveringer er i PDF-format.

Omfanget for semesteroppgaven og hjemmeeksamen er regulert i Eksamensreglement for graden master i rettsvitenskap § 4 første ledd og § 6 første ledd første punktum. Her er det satt en øvrig grense på 32 000 tegn.

Omfanget til masteroppgaven er regulert i Reglement for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap §16 nr. 1 og 2. Her er grensen 12 000 til 18 000 ord for liten masteroppgave, og 25 000 til 40 000 ord for stor masteroppgave. Det fremgår av §16 nr. 5 hva som skal medregnes og hva som ikke skal medregnes i omfangsgrensen. Det foreslås ingen endringer i dette. For eksempel vil lengden på en litteraturliste variere veldig fra kandidat til kandidat, og det vil derfor være vanskelig med en sidetallsberegning som skal ta høyde for dette. Det vil ikke være noe problem å trekke fra antall sider som ikke skal medregnes etter §16 nr. 5 ved kontroll av innleverte masteroppgaver.

Endringsforslagene er omregnet fra ord/tegn til tilsvarende hele sidetall slik at endringen ikke vil medføre en innskrenkning i det totale omfanget. Det er utarbeidet maler som samsvarer med formkravene, og disse er tilgjengelig via Fronter og på hjemmesiden. Disse anbefales det at

studentene benytter seg av. Dersom noen studenter ikke ønsker å benytte seg av malene, vil de på eget ansvar måtte sørge for at oppgaven oppfyller formkravene. Det foreslås derfor et nytt ledd i hver bestemmelse som fastslår gjeldende formkrav, og konsekvensen av at oppgaven ikke oppfyller disse kravene. Forslaget her er at oppgaver som ikke følger kravene ikke vil bli sendt til sensur. Studenten vil da regnes som ikke møtt/ikke levert jf. Forskrift for eksamener ved UiT §16.

Ved å treffe et vedtak om endringer nå, vil det ikke være problematisk at disse trer i kraft for alle innleveringer ved Det juridiske fakultet fra og med høsten 2016 så lenge studentene og de ansatte får tilstrekkelig informasjon om dette i god tid før innleveringsfristene.

Se vedlegg 1 endringsforslag (~~blått med strek~~ tas ut, **rødt tas inn)**

Se vedlegg 2 og 3 for gjeldende reglementer

Kjersti Dahle
Studiesjef

—

Ingvild Stock-Jørgensen
Rådgiver

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Vedlegg endringsforslag reglementer
- 2 Vedlegg eksamensreglement for graden master i rettsvitenskap
- 3 Vedlegg reglement for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap

Maren Charlotte Rydning Bø, førstekonsulent

Endringsforslag:

Eksamensreglement for graden master i rettsvitenskap

§ 4 Semesteroppgåve

Semesteroppgåva kan vere:

- ei skriftleg oppgåve som skal avgrensast opp til 32.000 tegn **12 sider**,
- ein kombinasjon av skriftleg og munnleg oppgåve, eller
- ei munnleg oppgåve.

se fullmaktsak
vedlegg 1

Ved skriftleg oppgåve vil kravet til format vera tilsvarande som for heimeeksamen jf. §6. Forsida, innhaldsforteknelsen og kjeldeliste vert ikkje berekna inn i sidemengda. Oppgåva vert ikkje send til sensurering dersom han ikkje overheld formkrava.

Semesteroppgåva vert avvikla over 4 virkedagar. Svaret skal vere eit sjølvstendig arbeid. Kjeldehenvisningane skal vere presise og må kunne etterprøvast, jf. retningslinjer til hjemmeoppgaver ved graden master i rettsvitenskap.

Avdelingsleiar eller den han gir fullmakt bestemmer oppgåveform, oppgåvetekst og ramma for oppgåvesvarets omfang, innafor rammene av studieplan og reglement. Innleveringsfristen for semesteroppgåva kan forlengjast om særlege grunnar er til stades.

Kvar oppgåve skal vurderast av ein sensor. Så langt som mogleg skal ein nytta interne sensorar. Vurderingsuttrykket er godkjent / ikkje godkjent. For å få godkjent må oppgåvesvaret minst ha eit nivå som tilsvarer karakteren D. Studentar som ikkje får godkjent semesteroppgåva skal arbeide vidare med oppgåva og levere den på nytt innan ein fastsatt frist. Semesteroppgåva kan leverast på nytt ein gong. Studentar som ikkje får godkjent semesteroppgåva etter andre innlevering, får ikkje gå opp til eksamen dette studieåret.

Studentane skal gjevast skriftleg tilbakemelding på arbeidet. Særskilt gode arbeid skal innrapporterast til dekan.

§ 6 Heimeeksamen med munnleg prøve

Heimeeksamen vert avvikla over **fire virkedagar** og skal avgrensast opp til 32.000 tegn **12 sider**. Oppgåva vert levert ut kl. 09.00 første dag og skal leverast inn seinast kl. 15.00 siste eksamensdag. Svaret skal vere eit sjølvstendig arbeid. Kjeldetilvisningane skal vere presise og må kunne etterprøvast.

Oppgåva skal leverast elektronisk i den innleveringsportalen studentene på forhånd får beskjed om å benytte. Skrifttypen skal vera Times New Roman, skriftstorleiken 12 pkt., linjeavstanden 1,5 og margane 2,5. Forsida, innhaldsforteknelsen og kjeldeliste vert ikkje berekna inn i sidemengda. Oppgåva vert ikkje send til sensurering dersom han ikkje

se vedlegg 1
SV fullmaktsak

overheld formkrava. Studenten vil då reknast som ikkje møtt/ikkje levert jf. Forskrift for eksamenar ved UiT §16.

Oppgåveutvalet jf § 2 bestemmer oppgåveform og oppgåvetekst, innafor rammene av studieplan og reglement.

Avdelingsleiar sørgar for at det vert utarbeidd sensorrettleiing. Medlemmene i oppgåveutvalet kan gi merknader til rettleiinga før ho vert sendt ut til sensorane.

Prestasjonane skal vurderast av ein kommisjon på to sensorar. Kvar sensor er normalt med i to kommisjonar. Kvar kommisjon skal så langt mogeleg vera ulikt samansett.

Det skal fastsetjast ein foreløpig karakter på den skriftlege delen av heimeeksamen. Denne karakteren skal offentleggjerast. Alle som har bestått den skriftlege delen vert innkalla til munnleg prøve. Etter munnleg prøve vert endeleg karakter fastsett. Den endelege karakteren skal ikkje avvike meir enn ein karakter. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F. Sensorane kan fastsetje karakteren F (ikkje bestått) også etter munnleg prøve.

Kandidatar med studierett som ikkje står på heimeeksamen, får kontinuera, jf § 22 i forskrift for eksamenar ved Universitetet i Tromsø.

Reglement for den valgfrie delen av masterstudiet i

rettsvitenskap

§ 16 Oppgavens omfang

1. En individuell masteroppgave på 30 studiepoeng skal ha et omfang på minimum 12 000 ord **31 sider** og maksimum 18 000 ord **46 sider**. Det kan i særlige tilfeller gis dispensasjon fra kravet om minimum ordgrense **sideantall**. Det gis ikke dispensasjon fra maksimum ordgrense **sideantall**.
2. En individuell masteroppgave på 60 studiepoeng skal ha et omfang på minimum 25 000 ord **66 sider** og maksimum 40 000 ord **102 sider**. Det gis ikke dispensasjon fra ordgrensene **sideantallet**.
3. Gruppeavhandlinger skal ha et slikt omfang at innsatsen til hver enkelt deltaker tilfredsstiller fastsatt minimum og maksimum for oppgavens omfang.
4. Oppgavens omfang skal være tilpasset det emnet som behandles. Dette er et av elementene ved bedømmelsen, jf. § 22.
5. Forside, forord, innholdsfortegnelse, registre, litteraturliste og vedlegg regnes ikke med i rammene ovenfor. Fotnoter og sluttnoter skal medregnes. Ord **Sideantall** utover maksimum ordgrense **grense** blir slettet fra siste ord **side** og fremover.

§ 20 Innlevering

1. Bare oppgaver som er godkjent av fakultetet etter §§ 14 og 15 og som tilfredsstiller kravene til omfang etter § 16 kan leveres til bedømmelse.
2. ~~Oppgaven skal leveres elektronisk i universitetets database MUNIN og i Fronter (word-fil).~~ Oppgaven skal leveres elektronisk i universitetets database MUNIN samt i den innleveringsportalen studentene på forhånd får beskjed om å benytte. ~~Skriftstørrelsen skal være 12 pkt. og linjeavstanden 1,5.~~ Skrifttypen skal være Times New Roman, skriftstørrelsen 12 pkt., linjeavstanden 1,5 og margene 2,5. Oppgaven blir ikke sendt til sensurering dersom den ikke overholder formkravene. Studenten vil da regnes som ikke møtt/ikke levert jf. Forskrift for eksamener ved UiT §16. Fakultetet besørger trykking og administrasjonen vil anonymisere eksemplarer som sendes til sensorene.
3. Oppgaven skal leveres til bedømmelse senest 3. mai i vårsemesteret og 15. desember i høstsemesteret, eventuelt påfølgende virkedag. En oppgave som leveres til bedømmelse, kan ikke trekkes tilbake.
4. En oppgave som er levert til bedømmelse ved en annen utdanningsinstitusjon, kan ikke leveres til bedømmelse ved Det juridiske fakultet, Universitet i Tromsø.

Skriv ut Lukk vindu

Eksamensreglement for graden master i rettsvitenskap

EKSAMENSREGLEMENT FOR 1.-4. AVDELING (FELLESDELEN) I GRADEN MASTER I RETTSVITSKAP

Vedtatt 9.9.2009 av Studieutvalget ved Det juridiske fakultet, med hjemmel i Forskrift for eksamener av 7.5.2009 (SU 61-09). Sist endret 11.08.16 i sak SU 39/15 av Studieutvalget ved Det juridiske fakultet.

§ 1 Prøvingsformer

Desse prøvingsformene vert brukte på 1.-4. avd. master (fellesdelen):

- munnleg presentasjon
- semesteroppgåve
- heimeeksamen med etterfølgjande munnleg prøving
- skriftleg skuleeksamen
- munnleg skuleeksamen

Det går fram av studieplanen kva prøvingsformer som kan brukast på kvar einskild avdeling. Der det er sett opp alternative prøvingsformer, er det avdelingsleiar på vedkommande avdeling eller den han gir fullmakt som bestemmer kva prøvingsform som skal nyttast i det enkelte tilfellet.

§ 2 Oppgåveutval og fastsetting av eksamensoppgåver

Eksamensoppgåvene blir fastsette av eit oppgåveutval for kvar avdeling. Medlemmer i slike utval skal vera:

- avdelingsleiar som leiar for oppgåveutvalet, viss ikkje anna er bestemt.
- ein nestleiar.
- ein ekstern sensor.
- to studentrepresentantar oppnemnde av Juridisk studentutval ved Det juridiske fakultet (JSU). Studentrepresentantane i oppgåveutvalet må ha tatt vedkommande avdeling. Namnet på studentane skal ikkje gjerast kjent.

Oppgåveutvalet skal halda det første møtet sitt i god tid før eksamen, slik at det er mogleg å halda eitt eller fleire møte til vidare drøfting av oppgåvene. Minst to timar før møtet skal medlemmene få høve til å gjera seg kjent med og vurdere oppgåveforslaga. Nye møte bør haldast dersom eit av medlemmene ønskjer det. Faglærarane kan få høve til å delta på møta.

Dei som har undervist i faget har plikt til å koma med forslag til semesteroppgåver og eksamensoppgåver på den einskilte avdelinga.

Leiar av oppgåveutvalet sørgjer for at det blir utarbeidd utkast til eksamensoppgåver på den einskilte avdelinga.

§ 3 Munnleg presentasjon

Presentasjonen skal haldast i samband med fagseminar eller gjennom deltaking i prosedyrekonkurranse. I særlege tilfelle kan studentar søkja om å halda munnlege presentasjonar i egne seminar.

Avdelingsleiar eller den han gir fullmakt bestemmer tema og oppgåve.

Presentasjonen skal vurderast av ein lærar. Vurderingsuttrykket er godkjend/ikkje godkjend. Den munnlege presentasjonen skal vara omtrent 10 minutt. Resultatet skal ikkje vera med på vitnemålet.

§ 4 Semesteroppgåve

Semesteroppgåva kan vere:

- ei skriftleg oppgåve som skal avgrensast opp til 32.000 tegn,
- ein kombinasjon av skriftleg og munnleg oppgåve, eller
- ei munnleg oppgåve.

Semesteroppgåva vert avvikla over 4 virkedagar. Svaret skal vere eit sjølvstendig arbeid. Kjeldehenvisningane skal vere presise og må kunne etterprøvast, jf. retningslinjer til hjemmeoppgaver ved graden master i rettsvitenskap.

Avdelingsleiar eller den han gir fullmakt bestemmer oppgåveform, oppgåvetekst og ramma for oppgåvesvarets omfang, innafor rammene av studieplan og reglement. Innleveringsfristen for semesteroppgåva kan forlengjast om særlege grunnar er til stades.

Kvar oppgåve skal vurderast av ein sensor. Så langt som mogleg skal ein nytta interne sensorar. Vurderingsuttrykket er godkjent / ikkje godkjent. For å få godkjent må oppgåvesvaret minst ha eit nivå som tilsvarer karakteren D. Studentar som ikkje får godkjent semesteroppgåva skal arbeide vidare med oppgåva og levere den på nytt innan ein fastsatt frist. Semesteroppgåva kan leverast på nytt ein gong. Studentar som ikkje får godkjent semesteroppgåva etter andre innlevering, får ikkje gå opp til eksamen dette studieåret.

Studentane skal gjevast skriftleg tilbakemelding på arbeidet. Særskilt gode arbeid skal innrapporterast til dekan.

§ 5 Beskriving av bokstavkarakterane A-F

Sjå Forskrift for eksamenar ved Universitetet i Tromsø § 36 og retningslinjer vedrørende karakterar for juridiske fag.

§ 6 Heimeeksamen med munnleg prøve

Heimeeksamen vert avvikla over fire virkedagar og skal avgrensast opp til 32 000 tegn. Oppgåva vert levert ut kl. 09.00 første dag og skal leverast inn seinast kl. 15.00 siste eksamensdag. Svaret skal vere eit sjølvstendig arbeid. Kjeldetilvisningane skal vere presise og må kunne etterprøvast.

Oppgåveutvalet jf § 2 bestemmer oppgåveform og oppgåvetekst, innafor rammene av studieplan og reglement.

Avdelingsleiar sør gar for at det vert utarbeidd sensorrettlegg. Medlemmene i oppgåveutvalet kan gi merknader til rettlegginga før ho vert sendt ut til sensorane.

Prestasjonane skal vurderast av ein kommisjon på to sensorar. Kvar sensor er normalt med i to kommisjonar. Kvar kommisjon skal så langt mogeleg vera ulikt samansett.

Det skal fastsetjast ein foreløpig karakter på den skriftlege delen av heimeeksamen. Denne karakteren skal offentliggjervast. Alle som har bestått den skriftlege delen vert innkalla til munnleg prøve. Etter munnleg prøve vert endeleg karakter fastsett. Den endelege karakteren skal ikkje avvike meir enn ein karakter. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F. Sensorane kan fastsetje karakteren F (ikkje bestått) også etter munnleg prøve.

Kandidatar med studierett som ikkje står på heimeeksamen, får kontinuera, jf § 22 i forskrift for eksamenar ved Universitetet i Tromsø.

§ 7 Skriftleg skuleeksamen

Oppgåveutvalet jf § 2 bestemmer oppgåveform og oppgåvetekst innafor rammene av studieplan og reglement.

Avdelingsleiar sør gar for at det vert utarbeidd sensorrettlegg. Medlemmene i oppgåveutvalet kan gi merknader til rettlegginga før ho vert sendt ut til sensorane.

Prestasjonane skal vurderast av ein kommisjon på to sensorar. Ein av sensorane bør vera ekstern. Kvar sensor er normalt med i to kommisjonar. Kvar kommisjon skal så langt mogeleg vera ulikt samansett. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F.

Der det er meir enn ein eksamensdag på ei avdeling, skal det fastsetjast separat karakter for kvar eksamensdag.

Kandidatar med studierett som ikkje står på skuleeksamen, får kontinuera, jf § 22 i forskrift for eksamenar ved Universitetet i Tromsø. Der det er meir enn ein eksamensdag på ei avdeling, ser ein på kvar dag som ei separat prøve.

§ 8 Munnleg skuleeksamen

Oppgåveutvalet jf §2 vedtek tema innafor rammene av studieplan og reglement. Utvalet bestemmer også kor lang tid på førehand studentane skal få delt ut tema for prøven.

Prestasjonane skal vurderast av ein kommisjon på to sensorar. Ein av sensorane bør vera ekstern. Kvar sensor er normalt med i to kommisjonar. Kvar kommisjon skal så langt mogeleg vera ulikt samansett.

Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F.

Kandidatar med studierett som ikkje står på prøven, får kontinuera, jf § 22 i forskrift for eksamenar ved Universitetet i Tromsø.

§ 9. Adgang til å ta ny prøve

Det er adgang til å ta ny prøve på kvar avdeling jf forskrift for eksamenar ved Universitetet i Tromsø, § 25. Studentar som har avlagt avsluttande eksamen på ei høgare avdeling kan ikkje avlegge eksamen på lågare avdelingar. Bestemminga gjelder ikkje for masteroppgåver ved Det juridiske fakultet.

§ 10 Hjelpemiddel på skuleeksamen

Det er lov å ha med desse hjelpemidla til skuleeksamen;

alle utgåver av Noregs lover

særtrykk av lover

traktatsamlinga "Global and European treaties" av Fauchald og Tuseth og traktatsamlinga "Global and Regional Treaties" av samme redaktører

"EU- og EØS-relevante tekster" av Hamre og Sejersted (red.)

"Retthistoriske årstall", et hjelpemiddel til *Rett. En internasjonal historie* av Dag Michalsen

På examen facultatum er det tillate med alle utgåver av Noregs lover. Andre hjelpemidler er ikkje lov.

Det er lov å streka under og i margin i hjelpemidla, eller utheva tekst på anna måte, t.d. med gjennomsliktig tusj, i lovsamlinga og eventuelle andre hjelpemiddel. Det er også lov å visa til andre stader i hjelpemidlet, eller til dei andre tillatne hjelpemidla. Illojal understreking/utheving og tilvising er ikkje lov. Det er t.d. ikkje lov å understreka/utheva einskildebokstavar i ord.

§ 11 Usemje ved sensur.

Blir kommisjonssensorane ikkje samde om karakterfastsetjinga, skal ein tredje sensor, som skal være ekstern, trekkjast inn. Sensuren vert endeleg fastsett ved samrøystes, eller ved at to av sensorane sine standpunkt blir utslagsgjevande. Dersom usemja gjeld prestasjon på munnleg prøve, kan to av sensorane fastsetja at det skal haldast ny munnleg prøve, der alle tre sensorane deltek.

§ 12 Teleplikt.

Alt arbeid med oppgåver og sensur er underlagt teleplikt så langt ikkje anna er fastsett. Dette gjeld:

- Oppgåver, oppgåveforslag og drøftingar om oppgåver.
- Opplysningar på førehand om kven som er studentrepresentant i oppgåveutvalet der det er oppnemnt særskilt representant.
- Forfattar av praktiske oppgåveforslag m.m.
- Interne notat og karakterlister som gjeld sensuren

§ 13 Anonymitet

Eksamensnummeret til eksamenskandidaten, men ikkje namn, skal stå på dei skriftlege svara. Kandidaten sitt namn skal ikkje gjerast kjent for sensorane før dei har avslutta den skriftlege delen av sensuren.

§ 14 Klage på sensur

Klage på sensur skjer i samsvar med § 46 i Forskrift for eksamenar ved Universitetet i Tromsø.

§ 15 Vitnemål.

Når kandidaten har bestått munnleg prøve til fjerde avdeling og har oppnådd 60 studiepoeng på femte avdeling, får han/ho vitnemål som master i rettsvitenskap. Før vitnemålet vert levert ut, må kandidaten med handtrykk eller skriftleg gi løfte som forordning av 10.2.1736 påbyr:

"Aldrig vidende at ville vige fra Ret og Retfærdighed, mindre raade nogen til ufor nødne Processer eller i andre Maader med sine Raad befordre nogen uretvis Sag eller Intention".

Reglement for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap

Vedtatt 20.11.03 av styret ved Det juridiske fakultet med hjemmel i forskrift § 2 i forskrift for studier av 03.04.03. Sist endret 5.2.14 i sak SU 10-14 av Studieutvalget ved Det juridiske fakultet med hjemmel i § 2 i forskrift for studier av 12.12.2008 ved Universitetet i Tromsø og i § 2 i forskrift for eksamener av 1.8.2009 ved Universitetet i Tromsø.

KAP.1 INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 Innledning

1. I løpet av studiet må studenten velge blant alternativene i den valgfrie del, slik at stor masteroppgave, eller liten masteroppgave i kombinasjon med utenlandsstudier, spesialfag, og spesialfag ved Universitetet i Oslo (UiO) og Universitetet i Bergen (UiB) utgjør minst 60 studiepoeng.

2. Fag som tas utenom fakultetet må godkjennes.

Fakultetet skal forhåndsgodkjenne fag som tas i forbindelse med utenlandsstudier samt spesialfag fra UiB og UiO som skal inngå i den valgfrie del. I særlige tilfeller kan etterfølgende godkjenning gis.

§ 2 Fritak

1. Fakultetet kan innpasse emner for hele eller deler av valgfri del når det godkjøres at tilsvarende eksamen er avlagt ved annen institusjon, jf. Universitets og høyskoleloven § 3-5. Innpassing av masteroppgave gis dersom studenten har skrevet oppgave som i innhold, omfang og dybde tilsvarer det som er beskrevet i §§ 15 og 16. Det må søkes om forhåndsgodkjenning av oppgaver som skal skrives under utenlandsopphold.

2. Fakultetet kan gi fritak for 15 studiepoeng på grunnlag av eksamen på minst 60 studiepoeng fra universitet eller høyskole innenfor samfunnsvitenskap eller økonomi.

Det er opp til søkeren å dokumentere at avlagt eksamen kan gi grunnlag for fritak.

3.

Deltagelse i internasjonale eller nasjonale prosedyrekonkurranser kan gi fritaki valgfri del med 15 studiepoeng, forutsatt at deltagelsen er forhåndsgodkjent og at studenten har bestått prøving i etterkant av konkurransen.

4. Søknaden om fritak må sendes skriftlig til fakultetet senest en måned før registreringsfristen i eksamenssemesteret for femte avdeling.

§ 3 Klage

De alminnelige klageregler og -frister for universitetseksamener gjelder.

1. Jf. forskrift for eksamener ved Universitet i Tromsø §§ 44-46

§ 4 Vitnemål

Tittel og karakter på masteroppgaven føres på vitnemålet. Det samme gjelder for karakter på spesialfag. Når masteroppgaven er et gruppearbeid skal det opplyses om dette. Når den valgfrie delen består av spesialfag fra UiO, UiB eller utenlandsstudier, føres dette på vitnemålet uten angivelse av resultat. Se også studieplanens punkt 9.

KAP. 2 FAKULTETETS SPESIALFAG

§ 5 Adgangen for andre enn jusstudenter ved Universitetet i Tromsø til å ta spesialfag

Fakultetet kan etter søknad tillate at andre enn jusstudenter ved Universitetet i Tromsø tar eksamen i spesialfag.

§ 6 Arbeidskrav

Et spesialfag kan ha ett eller flere arbeidskrav. Eventuelle arbeidskrav vil fremgå av de aktuelle fagenes emnebeskrivelse.

§ 7 Eksamen

1. Prøveformen for det enkelte spesialfag fastsettes i emnebeskrivelsen for faget.

2. Eksamen i spesialfag holdes i slutten av semesteret. Fakultetet kan fastsette nærmere regler for gjennomføringen av eksamen.

3. For å kunne melde seg opp til spesialfag må studenter ved Det juridiske fakultet ha bestått tredje avdeling master i rettsvitenskap.

4. Tillatte hjelpemidler for skoleeksamen fremgår av det til enhver tid gjeldende bokkontrollskjemaet for femteavdeling.

§ 8 Oppgaveutvalg

1. De som underviser i faget plikter, i samråd med fagansvarlig, å levere minst to forslag til eksamensoppgave. Lærerne ved fakultetet har også rett til å levere forslag.
2. Oppgaveutvalget for femteavdeling godkjenner oppgaver til ordinær eksamen, samt til utsatt prøve og kontinuasjonseksamen for spesialfagene.
3. Oppgaveutvalget for femteavdeling består av avdelingsleder og en fast vitenskapelig ansatt.

§ 9 Sensur av spesialfag

1. Sensur foretas av to sensorer. Den fagansvarlige bør være en av sensorene.¹
 2. Hvor det er bestemt at et spesialfag skal evalueres med både skriftlig og muntlig eksamen, innkalles kandidater som har bestått skriftlig eksamen til muntlig prøve.
 3. Etter at muntlig prøve er avlagt, fastsettes karakteren i samsvar med vurderingsuttrykk A - F.² Sensorene har mulighet til å fastsette karakteren F også etter at muntlig prøve er avlagt.
 4. Dersom sensorene ikke blir enige om bedømmelsen, skal eksamenslederen på femte avdeling fungere som oppmann.
 5. Eksamensnummeret til eksamenskandidaten, men ikke navn, skal stå på den skriftlige besvarelsen. Kandidatens navn skal ikke gjøres kjent for sensorene før de har avsluttet den skriftlige delen av sensuren
- 1.Jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-9 femte til syvende ledd, og forskrift for eksamener ved Universitet i Tromsø § 39. 2.Jf. § 36 i forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø, og utfyllende beskrivelser vedtatt av fakultetsstyret 11.06.03 (JF 41/03)*

§ 10 Kontinuasjon

Kandidater som fremstiller seg til eksamen i spesialfag og blir bedømt til karakteren F (ikke bestått) har rett til å kontinuere, jf. § 22 i forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø.

KAP. 3 MASTEROPPGAVE

§ 11 Innledning

1. På 5. avdeling skal studentene levere et større skriftlig arbeide (masteroppgave).
2. Masteroppgaven er normalt på 30 studiepoeng. Den kan være på 60 studiepoeng.
3. Studenter må ha bestått tredje avdeling for å få godkjent emne og kunne levere masteroppgave.
4. Det er obligatorisk å følge innføringskurset i skriving av masteroppgave, jf. § 17. Annen veiledning er frivillig jf. §§ 18-19.

§ 12 Læringsmål

Målsettingen med masteroppgaven er å gi studentene trening i bearbeidelse og fremstilling av større juridiske eller delvis juridiske problemstillinger, basert på en selvstendig analyse av tema og kildemateriale. Masteroppgaven skal i tillegg bidra til å gi studentene en faglig fordypning i et særskilt emne. Oppgaven utgjør sammen med valgfagene studentenes valgfrie fordypning.

§ 13 Oppgavens emne

1. Oppgavens emne skal være juridisk eller av delvis juridisk karakter, herunder regnes også perspektivfag som allmenn rettsteori, rettshistorie, rettssosiologi, rettsøkonomi og kriminologi Oppgaven skal være egnet til å oppfylle målsettingen med studiet i henhold til studieplanens pkt. 1.
2. Studentene kan velge emne fra fakultetets temabank. Temabanken utarbeides av fakultetet og inneholder en oversikt over aktuelle temaer for både 30 og 60 studiepoeng masteroppgaver.
3. Emnet skal godkjennes innen 1. september for oppgaver som skrives i høstsemesteret, og innen 15.januar for oppgaver som skrives i vårsemesteret. Dette gjelder også studenter som ikke ønsker å motta veiledning. Utsettelse av søknadsfristen for godkjenning av tema og veileder kan innvilges dersom det foreligger særlige grunner. For å kunne skrive masteroppgave, må studenter ved Det juridiske fakultet ha bestått tredje avdeling master i rettsvitenskap.
4. Godkjent tema gjelder kun for normert skriveperiode. Det må søkes om nytt tema dersom studenten ikke leverer innen fastsatt frist, jf. § 20 nr. 3 jf. § 21.

§ 14 Endring av oppgavetype eller emne

1. Fakultetet kan godkjenne overgang fra 60 studiepoengs masteroppgave til 30 studiepoengs masteroppgave, og fra 30 studiepoengs masteroppgave til 60 studiepoengs masteroppgave.

2. Oppgaveskrivingen følger deretter reglene for skriving av den type masteroppgave som det er endret til.

3. Studenter som mottar veiledning kan bearbeide oppgavens emne i samråd med veileder. Fullstendige endringer av emne må godkjennes av fakultetet. For studenter som ikke mottar veiledning skal alle bearbeidinger eller endringer av emner godkjennes av fakultetet.

§ 15 Oppgavens innhold

Oppgaven skal være et selvstendig arbeid og innholdet skal være tilpasset de mål som er fastsatt for masteroppgaver, jf. § 12. Argumentasjonen i oppgaven skal være åpen og mest mulig fullstendig. Kildehenvisningene skal være presise og etterprøvbare. For oppgaver på 60 studiepoeng økes kravet til metode, fordypning og selvstendighet.

§ 16 Oppgavens omfang

1. En individuell masteroppgave på 30 studiepoeng skal ha et omfang på minimum 12 000 ord og maksimum 18 000 ord. Det kan i særlige tilfeller gis dispensasjon fra kravet om minimum ordgrense. Det gis ikke dispensasjon fra maksimum ordgrense.
2. En individuell masteroppgave på 60 studiepoeng skal ha et omfang på minimum 25 000 ord og maksimum 40 000 ord. Det gis ikke dispensasjon fra ordgrensene.
3. Gruppeavhandlinger skal ha et slikt omfang at innsatsen til hver enkelt deltaker tilfredsstiller fastsatt minimum og maksimum for oppgavens omfang.
4. Oppgavens omfang skal være tilpasset det emnet som behandles. Dette er et av elementene ved bedømmelsen, jf. § 22.

5. Forside, forord, innholdsfortegnelse, registre, litteraturliste og vedlegg regnes ikke med i rammene ovenfor. Fotnoter og sluttnoter skal medregnes. Ord utover maksimum ordgrense blir slettet fra siste ord og fremover.

§ 17 Obligatorisk innføringskurs

1. Det obligatoriske innføringskurset består av en innføring i skriving av større arbeider, og av en innføring i vitenskapelig tenkning.
2. Det fastsettes et eget pensum, som forutsettes lest før deltakelse på innføringskurset.
3. Deltakelse på innføringskurset er et vilkår for å levere masteroppgave til bedømmelse. Fritak fra deltakelse på innføringskurset kan bare gis i særlige tilfeller, og etter skriftlig søknad til fakultetet. Dersom en student ikke kan møte til det obligatoriske innføringskurset på grunn av sykdom, må legeattest leveres fakultetet senest to døgn etter avholdt undervisning.

§ 18 Veiledning

1. Studenter skal som utgangspunkt selv finne tema og veileder, intern eller ekstern. Veilederen skal godkjennes av fakultetet.
2. Studentene kan søke veiledning og hjelp fra andre enn veileder. Imidlertid må ikke slik veiledning gå ut over kravet om at oppgaven skal være studentens eget arbeid, jf. §§ 12 og 15.

§ 19 Veiledning - omfang

1. For 30 studiepoeng individuell masteroppgave gis 19 timer veiledning.
2. For 60 studiepoeng individuell masteroppgave gis 34 timer individuell veiledning.
3. Ved gruppeoppgaver gjelder egne satser
4. Veiledningen omfatter tiden som brukes til gjennomlesning, utarbeiding av kommentarer, til personlige samtaler og til gruppesamtaler.
5. Studentene har bare krav på denne veiledningskvoten en gang i løpet av studiet.
6. Studenter som endrer oppgavens tema jf. § 14 nr. 3 gis ikke rett til utvidet veiledning.

§ 20 Innlevering

1. Bare oppgaver som er godkjent av fakultetet etter §§ 14 og 15 og som tilfredsstiller kravene til omfang etter § 16 kan leveres til bedømmelse.
2. Oppgaven skal leveres elektronisk i universitetets database MUNIN og i Fronter (word-fil). Skriftstørrelsen skal være 12 pkt. og linjeavstanden 1,5. Fakultetet besørger trykking og administrasjonen vil anonymisere eksemplarer som sendes til sensorene.
3. Oppgaven skal leveres til bedømmelse senest 3. mai i vårsemesteret og 15. desember i høstsemesteret, eventuelt påfølgende virkedag. En oppgave som leveres til bedømmelse, kan ikke trekkes tilbake.
4. En oppgave som er levert til bedømmelse ved en annen utdanningsinstitusjon, kan ikke leveres til bedømmelse ved Det juridiske fakultet, Universitet i Tromsø.

§ 21 Utsatt prøve/utvidet eksamenstid

De alminnelige reglene om utsatt prøve og utvidet tid (§§ 17 og 21-23 i forskrift for eksamener ved universitetet i Tromsø) gjelder. For masteroppgaver kan det likevel i særlige tilfeller gis et rimelig antall dager ekstra skrive- og lesetid dersom kandidaten dokumenterer uforutsette problemer av medisinsk karakter, dødsfall i nærmeste familie eller andre ulykkeslignende tilfeller som har inntruffet i løpet av eksamensperioden. Søknad om utsatt tid må dokumenteres ved legeattest.

Forlenget skrive- og lesetid kan også gis i særlige tilfeller ved attestert langvarig sykdom og/eller andre særlige grunner av faglig, sosial eller personlig art. Søknaden må dokumenteres.

§ 22 Bedømmelse

1. Innleverte masteroppgaver bedømmes av to sensorer, hvorav minst en skal være ekstern. Kandidatens veileder skal ikke være sensor.
2. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, se § 36 i forskrift for eksamener, og utfyllende beskrivelser vedtatt av fakultetsstyret 11.06.03 (JF 41/03).
3. Ved bedømmelsen av masteroppgaven skal det legges vekt på i hvilken grad oppgaven oppfyller kravene og målene som fremgår av §§ 12 og 15. Manglende selvstendighet skal føre til trekk i karakter, selv om manglene ikke kan anses som fusk etter Uhl. § 4-7. I tillegg skal studentens evne til å formulere presise problemstillinger, studentens generelle fremstillingsevne og emnets vanskelighetsgrad vektlegges. Det samme gjelder oppgavens omfang i forhold til emnet som behandles.
4. Bedømmelsen skal normalt være ferdig senest seks uker etter innlevering av oppgaven. Sensorene kan konferere med veileder før sensurmøte. Ved behov kan de be veileder om en skriftlig redegjørelse for veiledningsprosessen. Dersom sensorene ikke blir enige om bedømmelsen, oppnevner fakultetet en tredje sensor.
5. Sensorene skal utarbeide en kort skriftlig redegjørelse for bedømmelsen. Redegjørelsen skal sendes studenten. Studenter som har skrevet oppgave uten å ha mottatt veiledning ut over det obligatoriske innføringskurset, skal etter sensuren ha et møte med en av sensorene. Møtet kan skje via telefon. På møtet gis studenten begrunnelse, og sensor skal kontrollere at den oppgitte studenten har skrevet oppgaven.
6. Sensorene bør være spesielt oppmerksomme på henvisningene, og om disse er komplette eller om det ser ut til å mangle noen. Ved mistanke om fusk, skal dette meldes fakultetet.

§ 23 Fornyet sensur

1. Masteroppgaver som har vært underkastet sensur kan ikke innleveres til ny sensur i endret utforming, med mindre sensuren har gitt karakteren F (ikke bestått). Det samme gjelder de enkelte forfatters individuelle deler av et gruppearbeid. Er gruppeoppgaven sensurert som et kollektivt arbeid, kan oppgaven i endret utforming bare innleveres til ny sensur for gruppa som helhet.
2. Ved ny innlevering gjelder tregangersregelen.

§ 24 Særregler

1. Fakultet kan gi utenlandske studenter og kandidater som i studieøyemed oppholder seg ved Det juridiske fakultet, adgang til å få bedømt en masteroppgave etter reglene i dette kapittel.
2. Fakultetet kan godkjenne at en masteroppgave blir levert på et annet språk enn norsk.

§ 25 Fullmakter

Studieutvalget treffer beslutninger som er tillagt fakultetet med mindre annet er bestemt.

KAP. 4 FELLESBESTEMMELSER**§ 26 Taushetsplikt**

Alt arbeid med oppgaver og sensur er underlagt taushetsplikt så langt ikke annet er fastsatt. Dette gjelder:

- a) Oppgaver, oppgaveforslag og drøftinger om oppgaver.
- b) Forfatter av praktiske oppgaveforslag m.m.
- c) Interne notat og karakterlister som gjelder for sensuren.

§ 27 Dispensasjon

Det kan etter søknad gis dispensasjon fra bestemmelsene i reglementet dersom det foreligger særlige grunner.

SAK 39/16 SU FULLMAKTSAK

Til:

Møtedato:

Fullmaktsak - Tillegg til sak 39/16 SU

I møtet 29.09.2016 ble det besluttet i sak 39/16 at endring av de formelle krav til hjemmeeksamen, semesteroppgaver og masteroppgaver vedtas på fullmakt av Prodekan for utdanning etter at det er blitt foretatt en kvalitetssikring av sideantallet.

Det ble derfor besluttet å ta stikkprøver fra de ulike oppgavetyper fra innleveringene som har vært i Fronter frem til 2015. For å komme frem til det mest korrekte sideantallet har vi derfor beregnet ut gjennomsnittet basert på innleverte oppgaver fra tilfeldige kandidater på 1.-5.avdeling (se forslag i vedlegg 1 og utregning i vedlegg 2).

Det er tatt 10 stikkprøver for hver oppgavetype. Av disse er det foretatt en jevn fordeling fra teori- og praktikumsoppgaver, da sistnevnte ofte har et større omfang. Besvarelsene i stikkprøvene har blitt endret til Times New Roman, pkt. 12 og 1,5 linjeavstand. Siden de fleste besvarelsene ikke nådde ord/tegn grensen, har det blitt lagt på kopiert tekst fra disse for å få den til å nå grensen. Forsiden er trukket fra sideantallet i de gamle besvarelsene da denne legges på automatisk i Wiseflow nå. For masteroppgavene er innholdsfortegnelse og kildeliste trukket fra i beregningen.

Sideantallet kan aldri bli helt korrekt basert på de ulike tegn/- og ordgrensene som har vært tidligere. I forslag til nye sidetall har det blitt lagt inn godt med plass til kortere avsnitt og drøftelser. Det er tatt høyde for at problemstillinger skal kunne plasseres som egne overskrifter underveis og at det gis rom for «luft» i oppgaven.

Etter at endringen trer i kraft vil den bli publisert på hjemmesiden og i Fronter. Alle som retter oppgaver for Det juridiske fakultet vil få informasjon om endringene som er gjort. Videre anbefales det at endringene som gjelder liten masteroppgave trer i kraft fra og med våren 2017 slik at de som er godt i gang med skriveprosessen nå ikke skal bli påvirket av denne.

Innstilling til vedtak:

De formelle krav til hjemmeeksamen, semesteroppgaver og masteroppgaver endres i tråd med de nye beregningene av sideantallet.

Maren Charlotte Rydning Bø
førstekonsulent

maren.charlotte.bo@uit.no
77644194

Vedlegg

- 1 Kvalitetssikring av sideantall
- 2 Utregning

Vedtatt på fullmakt av Prodekan for utdanning, Gunnar Eriksen 13.10.2016.

Øvingsoppgaver:

Disse har til nå vært på 3000 ord. Dette kravet står ikke nedfelt noen steder, men det er også nødvendig å endre grensen til sideantall for denne oppgavetypen.

Etter en gjennomgang av stikkprøvene blir tallet: **10 sider**.

Semesteroppgaver og hjemmeeksamen:

Forslaget som ble lagt frem var at vi går fra 32 000 tegn til 12 sider.

Etter en gjennomgang av stikkprøvene blir tallet: **15 sider**.

Masteroppgaver:

Forslaget som ble lagt frem var at vi går fra 12 000-18 000 ord til 31-42 sider for liten masteroppgave og 25 000-40 000 ord til 66-102 sider for stor masteroppgave.

Etter en gjennomgang av stikkprøver blir tallet:

Liten masteroppgave **37 sider – 55 sider**.

Stor masteroppgave **72 sider – 113 sider**.

Beregning av sideantall basert på rett format og skriftstørrelse:

- Øvingsoppgaver (teori og praktikum):

$$8, 12, 10, 9, 7, 8, 12, 9, 11, 13 = \underline{9.9} = \underline{\underline{10 \text{ sider}}}$$

- Hjemmeeksamen og semesteroppgave:

$$15, 14, 15, 16, 13, 16, 16, 15, 15 = \underline{15} \text{ sider}$$

- Masteroppgaver:

Liten {

$$12 \text{ 000 ord} - 34, 42, 34, 34, 39, 39, 33, 36, 37, 37 = \underline{36.5} = \underline{\underline{37}}$$

$$18 \text{ 000 ord} - 52, 64, 52, 53, 60, 59, 49, 52, 55, 57 = \underline{55.3} = \underline{\underline{55}}$$

stor {

$$25 \text{ 000 ord} - 72, 73, 79, 76, 77, 62, 71, 67, 66, 76 = 71.9 = \underline{\underline{72}}$$

$$40 \text{ 000 ord} - 117, 117, 125, 121, 100, 114, 108, 109, 121, 99 = \underline{\underline{11}}$$

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
07.06.2017

Sak:
23/17

Revidering av emnebeskrivelse og pensum JUR-3052

Innstilling til vedtak:

Emnebeskrivelse og pensum i JUR-3052 Law of the Sea and Marine Biodiversity oppdateres i tråd med endringene som fremgår av **vedlegg 1**. Endringene gjelder fra og med høsten 2017.

Begrunnelse:

Det er våren 2016 foretatt en omfattende evaluering av LLM programmet i Havrett, se sak SU 16/10. Evalueringsgruppen har blant annet påpekt at det er behov for revidering av emnet JUR-3052 Law of the Sea and Marine Biodiversity. Faglærer Nele Matz-Lück har derfor i samråd med faglig ansvarlig for LLM programmet foretatt en grundig gjennomgang av emnet som sådan, og utarbeidet forslag til ny emnebeskrivelse inkludert oppdatert pensumliste, se **vedlegg 1**. En slik oppdatering vil etter deres vurdering «gi studentene innsikt i den nyeste utviklingen på et svært dynamisk rettsområde, både når det kommer til rettspraksis og forskning». Forslaget innebærer også tittelendringen «Protection of the Marine Environment by International Law», da denne mer presist reflekterer hva emnet går ut på. Oppdatering av pensum medfører en økning av totalt antall sider fra 677 sider til 763 sider, hvilket er innenfor rammen for spesialfag på 45 – 55 sider per studiepoeng (675 - 825 sider per 15 studiepoeng). Tidligere emnebeskrivelse og pensum utgår som følge av denne endringen, se **vedlegg 2**.

Kjersti Dahle
studiesjef

Maren Charlotte Bø
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Forslag til oppdatert emnebeskrivelse og pensum JUR-3052
- 2 Gjeldende emnebeskrivelse og pensum JUR-3052

Saksbehandler: Lene Emilie Øye

JUR-3052 Protection of the Marine Environment by International Law – 15 stp

The course is administered by

Faculty of Law

Place of study

Tromsø

Type of course

Master level students

The course is part of the Master of Laws programme in Law of the Sea and builds on JUR-3050 General Law of the Sea and JUR-3054 General Law of the Sea II.

The course is given during the spring term.

Admission requirements

Only students admitted to the Master of Laws programme in Law of the Sea may register for the exam of this course.

Obligatory prerequisites

JUR-3050 General Law of the Sea, JUR-3054 General Law of the Sea II.

Course contents

The course takes general principles of international environmental law as applicable in the marine context as a starting point. Permanent sovereignty over natural resources, the no-harm rule, prevention, precaution, common but differentiated responsibilities, sustainability and other concepts all play a role for enhanced protection of the marine environment although they have not specifically developed in the context of marine environmental protection. The course focuses on the international legal rules concerning the protection of the marine environment from adverse effects of different human uses and the sustainable use of marine resources. Scientific insights, new uses (e.g. geoengineering) and the dimension of overexploitation and degradation of the marine environment lead to rapid political and legal developments in this field of international law. This is reflected by the jurisprudence of international courts and tribunals. JUR-3050 General Law of the Sea already introduces some of these issues, this course deals with them more comprehensively and places them in a context that allows for an in-depth discussion of international law regulating different human uses of the oceans and their effects on the marine environment.

The course covers the following topics:

- General principles of international environmental law, their relevance and scope of application in the context of the marine environment and their interrelation with the general obligations under the UN Convention on the Law of the Sea and customary international law to protect and preserve the marine environment
- The comprehensive approach of the UN Convention on the Law of the Sea towards the prevention of pollution, the role of the Convention and the International Maritime Organization in regulating pollution by vessels and dumping, international rules and regulations on other forms of pollution of the marine environment
- Sustainable use of non-living marine resources in zones under national jurisdiction and the International Seabed Authority's role in regulating the protection of the marine environment in the context of exploration and exploitation activities of mineral resources in the Area

- Global and regional legal frameworks for the sustainable use of marine living resources with a focus on international law governing sustainable fisheries in areas under national jurisdiction and beyond and marine mammals
- Legal developments concerning marine genetic resources and marine biodiversity in areas beyond national jurisdiction including marine protected areas
- Overview on the challenges for international legal governance of the oceans in the context of climate change (e.g. carbon capture and storage in subsea formations, ocean fertilization, greenhouse gas emissions by vessels)

Objective of the course

Knowledge:

Having passed the exam, the student shall have acquired:

- Advanced knowledge on the general principles of international environmental law as applicable in the context of the conservation of the marine environment and the sustainable use of its resources
- Advanced knowledge on the legal regime under the LOSC for the protection of the marine environment
- Advanced knowledge on the comprehensive approach adopted by the LOSC to prevent pollution of the marine environment by different sources
- Advanced knowledge on States' obligations when engaging in seabed activities in areas under national jurisdiction and on the International Seabed Authority's role in regulating the use of mineral resources from the perspective of environmental protection
- Advanced knowledge on the different legal frameworks governing the conservation and sustainable use of marine living resources
- Advanced knowledge on the legal development concerning marine genetic resources and marine biological diversity in areas beyond national jurisdiction including marine protected areas
- Specialized knowledge on the different legal issues in the context of human uses of the marine environment related to climate change

Skills:

Having passed the exam the student is able to:

- use different sources of information to structure and formulate scholarly and practical arguments and to critically discuss a problem from different perspectives
- apply legal methodology to analyze a question of international environmental law in the marine context
- identify and analyze questions of a theoretical and practical nature concerning the applicability of principles of international environmental law to the protection and preservation of the marine environment
- identify and critically interpret the relevant sources of law for different aspects of marine environmental protection
- identify and analyze critically the structural and issue-specific shortcomings of the current legal frameworks
- contextualize new challenges to the existing legal frameworks

General competence:

Having passed the exam, the student:

- can apply and transfer the acquired knowledge to new legal questions and scenarios
- can communicate effectively, both orally and in writing about legal questions concerning the protection of the marine environment
- knows how to engage in a scholarly legal argument both in discussions and in written form

- knows how to find relevant academic sources and engages in independent desktop research
- knows how to formulate relevant research questions, structures and writes a scholarly paper and complies with standards of academic integrity
- is able to demonstrate the ability to cooperate and effectively work as part of a team
- master the English language and international legal terminology

Language of instruction

English

Teaching methods

This course uses interactive and dynamic teaching methods. The course will consist out of a combination of lectures, seminars, a colloquium on jurisprudences with student presentations/written coursework; comprising a total of 30 hours. Guest lectures can be included as an addition.

Students are encouraged to participate actively during the lectures and seminars. Students are expected to be prepared for lectures and seminars by studying the corresponding literature of the curriculum. Students should study independently in periods when there are no lectures or seminars.

Assessment

The course is assessed through a six hours closed book written exam. The exam may include theoretical and/or scenario questions.

Students is allowed to bring into the examination room a specific treaty collection identified in advance by the Faculty of Law. The treaty collection may only contain underlining etc. in accordance with the Faculty's regulations on that matter. Students may also bring a dictionary, as long as it merely provides translations and no definitions. The Faculty must approve each students examination supports (treaty collection and dictionary) prior to the examination.

The grading scale of A to F is applied, where F constitutes fail.

Students who fail their examination are entitled to re-sit the examination, cf. Regulations for examinations at the University of Tromsø Sec.22.

Date of examination

The date for the exam can be changed. Final date will be announced at your faculty early in May.

Schedule

See timeplan.uit.no

Recommended reading/syllabus

The students are required to buy, or otherwise have access to:

- Philippe Sands/Jacqueline Peel, *Principles of International Environmental Law* (3rd ed.), 2012

International environmental law in context

- Alan Boyle, "Relationship between International Environmental Law and Other Branches of International Law" in *Oxford Handbook of International Environmental Law*, Daniel Bodansky et al (eds.), (Oxford University Press, 2007), pp. 125-146 (21 pages)
- Catherine Redgwell, "International Environmental Law", in Malcolm D. Evans (ed.), *International Law* (Oxford University Press, 2014), pp. 688-726 (38 pages)

- Philippe Sands and Jacqueline Peel (eds.), *Principles of International Environmental Law* (3rd ed.) (Cambridge University Press, 2012), Chapter 6: pp. 187-237 (51 pages)

Protection and preservation of the marine environment (overview)

- Doris König, “Marine Environment, International Protection”, in R. Wolfrum (ed.), *Max Planck Encyclopedia of Public International Law* (Oxford University Press, 2012), available in print and as an online resource (20 pages)
- Donald R. Rothwell and Tim Stephens, “Chapter 15: Marine Environmental Protection”, in *The International Law of the Sea* (2nd ed.) (Hart Publishing, 2016), pp. 338-382 (45 pages)

Pollution of the marine environment

- Thomas A. Mensah, “Marine Pollution from Ships, Prevention of and Responses to”, in R. Wolfrum (ed.), *Max Planck Encyclopedia of Public International Law* (Oxford University Press, 2012), available in print and as an online resource (15 pages)
- Elizabeth Kirk, Science and the International Regulation of Marine Pollution, in: D. R. Rothwell, A. G. Oude Elferink, K. N. Scott and T. Stephens, *The Oxford Handbook of the Law of the Sea* (Oxford University Press, 2015), pp. 516-535 (19 pages)
- Alexander Gillespie, “The Precautionary Principle in the 21st Century: A Case Study of Noise Pollution in the Ocean”, 22 *International Journal of Marine and Coastal Law* (2007) pp. 61-87 (15 pages)

Non-living resources

- Marissa Smith, “The Deepwater Horizon Disaster: An Examination of the Spill’s Impact on the Gap in International Regulation of Oil Pollution From Fixed Platforms”, 25 *Emory International Law Review* 2011, pp. 1477-1516 (38 pages)
- Aline Jaeckel, An Environmental Management Strategy for the International Seabed Authority: The Legal Basis, 30 *International Journal of Marine and Coastal Law* (2015), pp. 93-119 (26 pages)
- Tullio Scovazzi, The Exploitation of Resources of the Deep-Seabed and the Protection of the Environment, 57 *German Yearbook of International Law* (2014), pp. 181-207 (26 pages)

Living resources

- Nele Matz-Lück and Johannes Fuchs, “Marine Living Resources”, in: D. R. Rothwell, A. G. Oude Elferink, K. N. Scott and T. Stephens (eds.), in *The Oxford Handbook of the Law of the Sea* (Oxford University Press, 2015), pp. 491-515 (24 pages)
- Ronald Barston, “The Law of the Sea and Regional Fisheries Organisations”, 14 *International Journal of Marine and Coastal Law* 1999, pp. 333-352 (19 pages)
- Yoshifumi Tanaka, “The Changing Approaches to Conservation of Marine Living Resources in International Law”, 71 *Heidelberg Journal of International Law* 2011, pp. 291-330 (38 pages)
- Nigel Bankes, The Conservation and Utilization of Marine Mammals in the Arctic Region, in Erik J. Molenaar, Alex G. Oude Elferink and Donald R. Rothwell (eds.), *The Law of the Sea and the Polar Regions: Interactions between Global and Regional Regimes* (Martinus Nijhoff Publishers, 2013), pp. 293-321 (29 pages)
- Thomas Ebben, The Implementation of the Precautionary Approach in International Fishery Law: a Move Towards “Green” Fishery, 15 *New Zealand Journal of Environmental Law* 2011, pp. 113-146 (33 pages)
- Kaare Bangert, “Fish Stocks”, in R. Wolfrum (ed.), *Max Planck Encyclopedia of Public International Law* (Oxford University Press, 2012), available in print and as an online resource (13 pages)

- Erik J. Molenaar, “International Regulation of Central Arctic Ocean Fisheries”, in M.H. Nordquist, J.N. Moore and R. Long (eds.), *Challenges of the Changing Arctic. Continental Shelf, Navigation, and Fisheries* (Brill Nijhoff, 2016), pp. 429-463 (35 pages)
- Jürgen Friedrich, “Legal Challenges of Nonbinding Instruments: the Case of the FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries”, 9 *German Law Journal* 2008, pp. 1539-1564 (25 pages)

Genetic resources and marine biodiversity in areas beyond national jurisdiction

- Robin Warner, *Conserving Marine Biodiversity in Areas Beyond National Jurisdiction: Co-Evolution and Interaction with the Law of the Sea*, in D. R. Rothwell, A. G. Oude Elferink, K. N. Scott and T. Stephens (eds.), *The Oxford Handbook of the Law of the Sea* (Oxford University Press, 2015), pp. 752-776 (23 pages)
- Arianna Broggiato, “Fair and equitable sharing of benefits from the utilization of marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction: bridging the gaps between science and policy”, 44 *Marine Policy* 2014, pp. 176-185 (9 pages)
- Joanna Mossop, “Marine Bioprospecting”, in D. R. Rothwell, A. G. Oude Elferink, K. N. Scott and T. Stephens (eds.), *The Oxford Handbook of the Law of the Sea* (Oxford University Press, 2015), pp. 825-842 (17 pages)
- Karen Scott, “Conservation on the High Seas: Developing the Concept of the High Seas Marine Protected Areas”, 29 *International Journal of Marine and Coastal Law* 2012, pp. 849-857 (8 pages)
- Nele Matz-Lück and Johannes Fuchs, “The impact of OSPAR on protected area management beyond national jurisdiction: Effective regional cooperation or a network of paper parks?”, 49 *Marine Policy* 2014, pp. 155-166 (11 pages)
- Robert Blasiak and Nobuyuki Yagi, “Shaping an international agreement on marine biodiversity beyond areas of national jurisdiction: Lessons from high seas fisheries”, 71 *Marine Policy* (2016), pp. 210-216 (5 pages)

Climate change in the context of the marine environment

- Rosemary Rayfuse, “Climate Change and the Law of the Sea,” in Rosemary Rayfuse and Shirley V. Scott (eds.), *International law in the Era of Climate Change* (Edward Edgar Publishing Limited, 2012), pp. 147-174 (28 pages)
- Alan Boyle, “Climate Change, Ocean Governance and UNCLOS”, in J. Barret and D. Barnes, *Law of the Sea: UNLCOS as a Living Treaty* (BICIL, 2016), pp. 211-230 (19 pages)
- Kerstin Güssow, “Ocean Iron Fertilization: Why Further Research is Needed”, 34 *Marine Policy* 2010, pp. 911-918 (7 pages)

International jurisprudence on marine environmental issues

- Tim Stephens, “The Limits of International Adjudication in International Environmental Law: Another Perspective on the Southern Bluefin Tuna Case”, 19 *International Journal of Marine and Coastal Law* 2004, pp. 177-197 (20 pages)
- Laura Pineschi, “The Duty of Environmental Impact Assessment in the First ITLOS Chamber’s Advisory Opinion: Towards the Supremacy of the General Rule to Protect and Preserve the Marine Environment as a Common Value?”, in N. Broschiero (ed.), *International Courts and the Development of International Law* (Asser Press, 2013), pp. 425-439 (14 pages)
- Michael Johnson, “The Consequences of the ICJ Decision in the Whaling Case for Antarctica and the Antarctic Treaty System”, 7 *Yearbook of Polar Law* (2015), pp. 168-187 (19 pages)
- Yuval Shani, “The First MOX Plant Award: the Need to Harmonize Competing Environmental Regimes and Dispute Settlement Procedures”, 17 *Leiden Journal of International Law* 2004, pp. 815-827 (11 pages)

- Tom Ruys and Anemoon Soete, “‘Creeping’ Advisory Jurisdiction of International Courts and Tribunals: The Case of the International Tribunal for the Law of the Sea”, 29 *Leiden Journal of International Law* 2016, 155-176 (20 pages)
- Lan N. Nguyen, The Chagos Marine Protected Area Arbitration: Has the Scope of LOSC Compulsory Jurisdiction Been Clarified?, 31 *The International Journal of Marine and Coastal Law* 2016, pp. 120-143 (22 pages)

Total: 763 pages

JUR-3052 Law of the Sea and Marine Biodiversity - 15 stp

The course is administrated by

Faculty of Law

Type of course

Master level students

The course is part of the Master of Laws programme in Law of the Sea and builds on JUR-3050 General Law of the Sea and JUR-3054 General Law of the Sea II.

The course is given during the spring term.

Course contents

The course addresses problems concerning the conservation and sustainable use of living marine resources and the protection and preservation of the marine environment and marine biodiversity. These issues are introduced in JUR-3050 General Law of the Sea, but are examined more in-depth in this course.

The course covers the following topics:

- The concept of sustainable development and principles under international environmental law defining the obligations for states to exploit the resources sustainably and to protect the marine environment;
- The obligations under the United Nations Convention on the Law of the Sea (LOS Convention) on the protection and preservation of the marine environment, including regional protection of the marine environment exemplified through the OSPAR Convention for the Northeast Atlantic Ocean;
- International law on the protection and preservation of marine biodiversity and the implications for traditional uses under the law of the sea (e.g. marine protected areas, ecosystem-based oceans management and marine spatial planning)
- Rights and obligations under law of the sea and international environmental law relating to the conservation of marine living resources (e.g. on marine mammals and introduction of invasive alien species);
- Trade-related measures to protect and preserve the marine environment and marine biodiversity and their consistency under international trade law (including World Trade Organization (WTO) instruments and the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES).

Admission requirements

Only students admitted to the Master of Laws program in Law of the Sea may register for the exam of this course.

Obligatory prerequisites

JUR-3050 General Law of the Sea, JUR-3051 International Ocean Governance or JUR-3050 General Law of the Sea, JUR-3054 General Law of the Sea II

Objective of the course

Knowledge:

Having passed the exam, the student shall have acquired:

- Advanced knowledge on the basic principles under international environmental law on conservation of living resources and protection of the environment;
- Advanced knowledge on the legal regime under LOSC for the protection of the marine environment;
- Advanced knowledge on the obligations on conservation of living marine resources and institutions established to implement them at international level
- Advanced knowledge on the obligations under international law on the conservation and sustainable use of biological diversity and its implications for the obligations under the law of the sea;
- Specialised knowledge on the relationship between protection of the environment and international trade law.
- Knowledge on the regime on trade in endangered species

Skills and general qualifications:

Having passed the exam, the student will:

- Be able to identify and analyse questions of theoretical and practical character in Law of the Sea and Biodiversity
- Be able to independently and critically apply the sources of Law of the Sea and Biodiversity
- Be able to identify the limitations of existing law
- Be able to use English terminology with this field of law

Language of instruction

English

Teaching methods

The teaching consists of a combination of lectures and seminars, comprising a total of 30 hours. Guest lectures of relevant natural science topic may be given. The students are expected to be prepared and active during the seminars in discussions of the prescribed

material. They may also be asked to prepare papers and give presentations during the seminars. Students are expected to study independently in periods when there are no lectures or seminars.

Assessment

The course is assessed through a six hours written exam. The exam may include theoretical and/or scenario questions.

The grading scale of A to F is applied, where F constitutes fail. Students who fail their examination are entitled to re-sit the examination, cf. regulations for examinations at the University of Tromsø Sec.22.

Date for examination

The date for the exam can be changed. The final date will be announced at your faculty early in May and early in November.

Recommended reading/syllabus

Methodology:

- Alan Boyle, "Relationship between International Environmental Law and Other Branches of International Law", in *Oxford Handbook of International Environmental Law*, Bodansky, D. et al (eds.), Oxford University Press: Oxford 2007, pp 125-146; 21 pages. (Article in compendium)

Protection and preservation of the marine environment

- (Book) Patricia Birnie, Alan Boyle and Cathrine Redgwell, *International Law & the Environment*, 3rd ed., Oxford University Press, 2009:
 - Chapter 3, Rights and obligations of states Concerning Protection of the Environment, pp. 106-210; 104 pages
 - Chapter 7: The Law of the Sea and Protection of the Marine Environment, pp. 379-442; 63 pages

- B. Sage, "Precautionary Coastal States' Jurisdiction", 37 *Ocean Development & International Law*, 2006, pp 359-387; 28 pages (Available online)
- E.J. Molenaar, "Port State Jurisdiction: Toward Comprehensive, Mandatory and Global Coverage", 38 *Ocean Development and International Law*, 2007, pp. 225-257; 22 pages (Available online)

Living marine resources and biodiversity:

- (Book) Patricia Birnie, Alan Boyle and Cathrine Redgwell, *International Law & the Environment*, 3rd ed., Oxford University Press, 2009:
 - Chapter 11 Conservation of Nature, Ecosystems and Biodiversity, pp.583-649; 66 pages
 - Chapter 13 Conservation of Marine Living Resources and Biodiversity, pp. 702-752; 50 pages
- R. Barnes, "The Convention on the Law of the Sea: An Effective Framework for Domestic Fisheries Conservation?" in *The Law of the Sea. Progress and Prospects*. Freestone, D. et al (eds.), Oxford University Press, Oxford 2006, pp 233-260; 27 pages. (Article in compendium)
- T. Henriksen and A.H. Hoel, "Determining Allocation: From Paper to Practice in the Distribution of Fishing Rights Between Countries", 42 *Ocean Development & International Law*, 2011, pp. 66-93; 28 pages (Available online)
- E.J. Molenaar, "Non-Participation in the Fish Stocks Agreement. Status and Reasons", 26 *International Journal of Marine and Coastal Law*, 2011, pp. 195-234; 40 pages (Available online)

Special legal regimes

CITES:

- S. Fordham and C. Dolan, "A Case Study in International Shark Conservation: The Convention on International Trade in Endangered Species and the Spiny Dogfish" 34 *Golden Gate University Law Review*, 2004, pp. 531-571; 40 pages (Available online)

Trade:

- (Book) Patricia Birnie, Alan Boyle and Cathrine Redgwell, *International Law & the Environment*, 3rd ed., Oxford University Press, 2009: Chapter 14 (subchapters 1-5) International Trade and Environmental Protection, pp. 753-778; 25 pages

Regional:

- L. de la Fayette, "The OSPAR Convention Comes into Force: Continuity and Progress", 14 *International Journal of Marine and Coastal Law*, 1999 pp. 249-269 (parts of the article); 20 pages (Available online)

Integrated oceans governance

- Y. Tanaka, "Zonal and Integrated Management Approaches to Ocean Governance: Reflections on a Dual Approach in International Law of the Sea", 19 *International Journal of Marine and Coastal Law*, 2004, pp. 483-514; 32 pages (Available online)

Marine protected areas

- E. Druel, R. Billé and S. Treyer, *A Legal Scenario Analysis for Marine Protected Areas in Areas Beyond National Jurisdiction*, report from the Boulogne-sur-Mer seminar, 19-21 September 2011, IDDRI STUDIES, No.06/11 November; 26 pages (Available online at http://www.iddri.org/Publications/Collections/Analyses/STUDY0611_druel%20bille%20treyer_rapport%20seminaire%20boulogne.pdf)
- J. Roberts, A. Chircop and S. Prior, "Area-based Management on the High Seas: Possible Application of the IMO's Particularly Sensitive Sea Area Concept", 25 *International Journal of Marine and Coastal Law*, 2010, pp. 483-522; 42 pages (Available online)
- Veronica Frank *The European Community and Marine Environmental Protection in the International Law of the Sea. Implementing Global obligations at the Regional Level*, Martinus Nijhoff Publishers: Leiden, 2006
 - Chapter 8 Marine Habitat Protection through Establishment and Management of Marine Protected Areas (subchapters 8.1.-8.7) 43 p. (Article in compendium)

Total: 677 pages

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
07.06.2017

Sak:
24/17

Endring av pensum JUR-3054

Innstilling til vedtak:

Pensum i faget JUR-3054 General Law of the Sea II oppdateres i tråd med endringene som fremgår av vedlegg 1. Pensumendringen gjelder fra og med høsten 2017.

Begrunnelse:

Professor Magne Frostad, faglærer i JUR-3054, foreslår i samråd med faglig ansvarlig for LLM programmet at pensum i faget oppdateres, se vedlegg 1, side 2 og 3. Den nye teksten ivaretar læringsmålene og er mer oppdatert enn den forrige. Teksten er skrevet med pensumsformål på dette faget for øye. I vedlegget er forslag til nytt pensum markert med gult. Pensum markert med blått vil utgå. Forslaget innebærer en reduksjon av pensum med 3 sider, fra 604 sider til 601 sider.

Kjersti Dahle
studiesjef

Maren Charlotte Bø
førstekonsulet

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

1 Forslag til endring av pensum JUR-3054

Saksbehandler: Lene Emilie Øye

JUR-3054 General Law of the Sea II

- J.G. Merrills *International Dispute Settlement* (5th, CUP, 2011): Chapter 7 The International Court II: the Work of the Court pp. 142-166 (25 pages)
- R.R. Bundy “Preparing for a Delimitation Case: The Practitioner’s View” in R. Lagoni and D. Vignes (eds) *Maritime Delimitation* (Martinus Nijhoff Publishers 2006) pp. 95-119 (25 pages)
- N.S. Marques Antunes *Towards the conceptualisation of maritime delimitation* (Martinus Nijhoff Publishers, 2003), pp. 46-64 (19 pages)
- A.G. Oude Elferink “North Sea continental shelf cases” *Max Planck Encyclopedia of Public International Law* (updated September 2013) (8 pages)
- D. Anderson “Maritime Delimitation in the Black Sea Case (Romania v. Ukraine) 8 (2009) *The Law and Practice of International Courts and Tribunals* pp. 305-327 (23 pages)
- A.G. Oude Elferink “ITLOS’s approach to the delimitation of the continental shelf beyond 200 nautical miles in the Bangladesh/Myanmar case: theoretical and practical difficulties (16 pages)
- A.G. Oude Elferink “Third States in maritime delimitation cases: too big a role, too small a role or both?” in: A. Chircop, T. McDorman, S. Rolston (eds) *The Future of Ocean Regime-building : Essays in Tribute to Douglas M. Johnston* (Martinus Nijhoff Publishers: 2009), pp. 611-641 (31 pages)
- T. McDorman “The Continental Shelf Regime in the Law of the Sea Convention: A Reflection on the First Thirty Years 27 (2012) *International Journal of Marine and Coastal Law* pp. 743–751 (9 pages)
- M.S. Gau “Recent Decisions by the Commission on the Limits of the Continental Shelf on Japan’s Submission for Outer Continental Shelf” 11 (2012) *Chinese Journal of International Law* pp. 487–504 (18 pages)
- A.G. Oude Elferink “Do the coastal states in the South China Sea have a continental shelf beyond 200 nautical miles?” in : S. Jayakumar, T. Koh and R. Beckman (eds.) *The South China Sea disputes and law of the sea* (Elgar, 2014) pp. 164-191, pp. 164-191 (28 pages)
- A. Serdy “The Commission on the Limits of the Continental Shelf and its Disturbing Propensity to Legislate” 26 (2011) *International Journal of Marine and Coastal Law* pp. 355–383 (29 pages)

- M.C.W. Pinto “Article 76 of the UN Convention on the law of the sea and the Bay of Bengal Exception” 3(2013) Asian Journal of International Law pp. 215-235 (21 pages)
- N. Klein Dispute Settlement in the UN Convention on the Law of the Sea (Cambridge University Press, 2005) section Dispute settlement through procedures other than UNCLOS (pp. 34-52) (18 pages)
- B. Oxman “Complementary Agreements and Compulsory Jurisdiction” 95 (2001) American Journal of International Law, pp. 277-312 (36 pages)
- T. Treves “The International Tribunal for the Law of the Sea: Applicable Law and Interpretation” in The WTO at ten: the contribution of the dispute settlement system Cambridge University Press, 2006, pages 490-500 (11 pages)
- A.G. Oude Elferink “The Arctic Sunrise Incident: A Multi-faceted Law of the Sea Case with a Human Rights Dimension” 29 (2014) International Journal of Marine and Coastal Law pp. 244-289 (46 pages)
- S. Scott and L. Oriana “Whaling in the Antarctic (Australia v. Japan: New Zealand Intervening) Judgment of 31 March 2014: A Decisive Victory – but for Whom?” 29 (2014) International Journal of Marine and Coastal Law pp. 547–557 (11 pages)
- A.H.A. Soons Marine scientific research and the law of the sea (Kluwer Law, 1982), Introductory remarks, section 3 (pp. 5-8) and endnotes 27-38 (pp. 274-275); Part Three, section 3.1 (pp. 118-125) and endnotes 107-140 (pp. 297-298) (12 pages)
- T. Treves “Marine Scientific Research”, Max Planck Encyclopedia of Public International Law, Section A (1 page)
- A. Mateos and M. Gorina-Ysern “Climate Change and Guidelines for Argo Profiling Float Deployment on the High Seas”, ASIL Insight, Vol. 14, Issue 8 (2010) (11 pages)
- J. Kraska, G. Ortuño Crespo, D.W. Johnston “Bio-logging of marine migratory species in the law of the sea” 51 (2015) Marine Policy pp. 394–400 (7 pages)
- IOC, Report of the Forty-first Session of the Executive Council Paris, 24 June-1 July 2008; section 4.2.2, paras 169-185 and Resolution EC-XLI.4 with Annex (7 pages)
- N. Klein, Maritime security and the law of the sea, Oxford University Press 2011, pp. 88-122 (31 pages)
- R. McLaughlin, United Nations Naval Peace Operations in the Territorial Sea (Nijhoff, 2009) chap. 5 (p. 125-152) (28 pages) **(UTGÅR)**

- M. Frostad, United Nations Authorized Embargos and Maritime Interdiction: A Special Focus on Somalia, in G. Andreone (ed) The Future of the Law of the Sea: Bridging Gaps Between National, Individual and Common Interests (Springer Open, 2017) (p. 213-237) (25 pages). **(INNGÅR)**
- W. Heintschel von Heinegg, The law of armed conflict at sea, in D. Fleck (ed.); Handbook of international humanitarian law, 3rd ed. (Oxford University Press, 2013) (pp. 463-501) (39 pages)
- R. Geiss and A. Petrig, Piracy and armed robbery at sea, Oxford university press 2011, pp. 37-69 (33 pages)
- T. Treves, Piracy and the international law of the sea, in Douglas Guilefoyle (ed.), Modern piracy: Legal challenges and responses (Edward Elgar Publishing, Cheltenham 2013), pp. 117-146 (30 pages)
- D. Guilefoyle, Shipping interdiction and the law of the sea, Cambridge University Press 2009, pp. 232-262 – (31 pages)

Total number of pages **604** **(Sideantall etter foreslått pensumoppdatering: 601)**

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
07.06.2017

Sak:
25/17

Pensumendring i Velferdsrett, 2. avdeling Endring i fagbeskrivelse med pensum 2. avdeling, masterstudiet i rettsvitenskap –Velferdsrett

Innstilling til vedtak:

1. Pensum i Velferdsrett endres til:

Asbjørn Kjønstad, Aslak Syse og Morten Kjelland: Velferdsrett I (6. utgave 2017):
Kapittel 2, kapittel 4, punkt 5.2-5.4, punkt 6.5, punkt 9.5-9.8, punkt 9.10-9.12, punkt 10.3-10.6 og punkt 10.9-10.10.

2. Forslag til endring av kunnskapskrav:

Første kulepunkt – tredje underkulepunkt endres fra «uførepensjon etter folketrygdloven» til «uføretrygd etter folketrygdloven».

Begrunnelse:

1. Pensum i Velferdsrett

I april måned kom ny utgave, 6. utgave, av pensumboka Velferdsrett I skrevet av Asbjørn Kjønstad, Aslak Syse samt Morten Kjelland.

Etter gjennomgang av ny og gammel pensumbok, ser avdelingsleder på 2. avdeling, Randi Sigurdsen, at det er foretatt noen endringer i den nye utgaven. Temaet rett til øyeblikkelig hjelp fra spesialisthelsetjenesten er f.eks. ikke videreført i et eget punkt (punkt 5.2 i gjeldende pensum). Retten til øyeblikkelig helse- og omsorgshjelp fra kommunen blir fortsatt behandlet i kapittel 4. Følgelig får studentene en innføring i retten til øyeblikkelig hjelp. Punktene 5.2 *Hovedhensyn* og 5.3 *Historiske linjer* i ny utgave kan gi nyttig bakgrunnskunnskap for å foreta selvstendige vurderinger av retten til helsehjelp. Derfor foreslås det å ta disse to punktene inn.

Når det gjelder punkt 6.1 i gjeldende pensum, anser Sigurdsen det for å ha liten betydning og foreslår derfor at punktet utgår. Uføretrygd (tidligere uførepensjon) blir i 6. utgave behandlet i punkt 6.5 og ikke som nå i punkt 6.4.

Punkt 8.4-8.5 i gjeldende pensum motsvares ikke direkte av noen kunnskapskrav. Det som er relevant blir også behandlet i sammenheng med folketrygdlovens regler om ytelser til enslig mor eller far og/eller uførepensjon. Det er disse temaene som blir behandlet i

undervisningen. Sigurdsen foreslår derfor at den delen av pensum som har omhandlet alderspensjonsordningene utgår.

Någjeldende pensum – Velferdsrett I 5. utgave	Forslag til pensum i Velferdsrett I 6. utgave 2017
Kapittel 2 <i>Rettighetstenkningen i velferdsretten</i>	Videreføres
Kapittel 4 <i>Rett til helse- og omsorgstjenester fra kommunen</i>	Videreføres
Punkt 5.2 <i>Rett til øyeblikkelig hjelp</i>	Temaet er ikke lengre et eget punkt, men foreslår å ta inn nytt punkt 5.2 <i>Hovedhensyn</i> og punkt 5.3 <i>Historiske linjer</i>
Punkt 5.4 <i>Rett til nødvendige spesialisthelsetjenester</i>	Videreføres
Punkt 6.1 <i>Innledning</i> (til kapittel om Sykdomsbaserte trygdeytelser)	Foreslår å ta ut dette, fordi det dekkes av andre deler av pensum.
Punkt 6.4 <i>Uførepensjon</i>	Nå punkt 6.5 <i>Uføretrygd</i>
Punkt 8.4-8.5 <i>Noen grunnbegreper i alderspensjonsordningene og Opptjening av pensjonsrettigheter</i>	Foreslår å ta ut dette. Relevante temaer er dekket av andre deler av pensum.
Punkt 9.5-9.8 <i>Reglene om økonomisk sosialhjelp, Stønad til livsopphold – rettskravbestemmelsen, Sosialhjelp i særlige tilfeller – etter skjønn, Vilkår for økonomisk stønad</i>	Videreføres
Punkt 9.10-9.12 <i>Midlertidig botilbud for den som trenger det, Mulige følger av å gi uriktige opplysninger, Klage over vedtak</i>	Videreføres
10.3-10.6 <i>«Skjult tvang» i lovgivningen. Velferdstatens to ansikter, Legalitetsprinsippet som skranke for tvangsbruk. Begrunnelsene for tvangshjemler, Menneskerettigheter som beskytter den personlige integritet, Psykisk helsevernloven</i>	Videreføres
10.9-10.10 <i>Prosessuelle bestemmelser for tvangsvedtak fattet av fylkesnemnder, Rettslig overprøvingsmuligheter ved tvangsvedtak</i>	Videreføres

Det er ingen vesentlige endringer av det totale sideantall.

Randi Sigurdsen har diskutert de foreslåtte endringene med tidligere avdelingsleder Kristin Solberg.

2. Forslag til endring av kunnskapskrav:

Første kulepunkt – tredje underkulepunkt endres fra «uførepensjon etter folketrygdloven» til «uføretrygd etter folketrygdloven», fordi terminologien i folketrygdloven er endret.

Kjersti Dahle
studiesjef

—

Maren Charlotte Bø
førstekonsulent

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Line Gaare

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
07.06.2017

Sak:
26/17

Endring av rutiner ved bokkontroll - 5. avdeling og LLM Law of the Sea

Innstilling til vedtak:

Hjelpemiddel-/bokkontroll for 5. avdeling på Masterstudiet i rettsvitenskap og Master of Laws in Law of the Sea programmet foretas i eksamenslokalet om morgenen før eksamensoppgaven leveres ut. Kontrollen av innarbeidingen av hjelpemidlene foretas som stikkprøvekontroll.

Rutinebeskrivelsen som gjelder for 1. – 4. avdeling på Masterstudiet i rettsvitenskap, se **vedlegg 1**, oversettes og tilpasses ut i fra aktuelle reglement og retningslinjer, og vedtas deretter på fullmakt av prodekan for utdanning.

Endringer trer i kraft fra og med høsten 2017.

Begrunnelse:

I sak SU 65/12 vedtok Studieutvalget ved Det juridiske fakultet å endre praksis ved bokkontroll for 1. – 4. avdeling på Masterstudiet i rettsvitenskap, se **vedlegg 2**. Endringen bestod i å flytte bokkontrollen slik at den foretas i eksamenslokalet om morgenen før eksamensoppgaven leveres ut, istedenfor å avholdes i forkant. Endringen er begrunnet i økt studentmasse, hvilket innebærer et ressurs- og tidskrevende arbeid i forkant av skoleeksamenene.

Fakultetet ønsker at alle eksamener på fakultetet skal håndteres likt. Studieadministrasjonen finner det derfor nødvendig at bokkontrollen for eksamenene på 5. avdeling og på Master of Laws in Law of the Sea programmet, gjennomføres på tilsvarende måte som for 1. – 4. avdeling.

Det foreslås derfor at Studieutvalget foretar en rutineendring også for bokkontrollen for skoleeksamener på 5. avdeling og Master of Laws in Law of the Sea, hvor rutinebeskrivelsen utarbeides som det fremgår av innstilling til vedtak.

Kjersti Dahle

studiesjef

—

Maren Charlotte Bø
førstekonsulent

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Ruinebeskrivelse bokkontroll for 1. - 4. avdeling, Masterstudiet i rettsvitenskap
- 2 Sak SU 65/12

Saksbehandler: Lene Emilie Øye

NOTAT

Til: **Studieutvalget**

Fra:

Nye rutiner for bokkontroll ved skriftlig skoleeksamen - 1.-4. avdeling

Høsten 2015 ble det vedtatt av SU at bokkontroll ved skriftlig skoleeksamen på 1.-4. avdeling ved Det juridiske fakultet, skulle endres fra forhåndskontroll til stikkprøvekontroll på morgenen av eksamensdagen.

Eksamensteamet har brukt rutinebeskrivelsene fra Bergen og Oslo for å gi en best mulig rutine for Tromsø, som våren 2016 vil gjennomføre dette for første gang. Det ble vedtatt av SU at de nye rutinebeskrivelsene skal vedtas på fullmakt av prodekan for utdanning, Gunnar Eriksen.

Sunniva Solheim Alvestad
førstekonsulent

sunniva.s.alvestad@uit.no
77 64 57 82

Vedlegg

1 Nye rutinebeskrivelser for bokkontroll

Vedtatt på fullmakt
Tromsø, 11/4-16
Gunnar Eriksen

Bokkontroll

Bokkontroll utføres i eksamenslokalet om morgenen før eksamensoppgaven deles ut.

Her finner du mer informasjon om hvordan det foregår:

- Oversikt over tillatte hjelpemidler finnes i eksamensreglement for graden master i rettsvitenskap § 10 første og andre ledd.
- Studentene møter i lokalet kl. 0745. Studentene må forlate eksamenslokalet innen bokkontrollen starter kl. 0805.
- Gjør klar maskinen, legg lovlige hjelpemidler, studentkort, skrivesaker og eventuelt mat og drikke på pulten, sett vesken på anvist sted og forlat lokalet innen 0805. Ved "penn-og-papir"-eksamen gjelder de samme regler som for digital eksamen.
- Bokkontrollen foregår mellom 0805 og 0830. Studenter som kommer for sent, må vente utenfor til kontrollen er ferdig, og får kontrollert sine bøker før de går inn i eksamenslokalet. Disse risikerer å komme senere i gang med oppgaven.
- Kontrollen av hjelpemidlene foretas som stikkprøvekontroll.
- Notater, bøker o.l. kan ikke tas inn i eksamenslokalet når bokkontrollen er ferdig. Dette gjelder også lovlige hjelpemidler.
- Studentene er selv ansvarlige for å ta med de tillatte hjelpemidler. Fakultetets lovsamling og andre tekster er ikke til utlån, annet enn i tilfeller der studenten er uten lovsamling, traktatsamlingen(e) eller EU- og EØS-relevante tekster fordi den er blitt inndratt pga. brudd på reglementet. I slike tilfeller utleveres et blankt eksemplar av lovsamlingen og de andre tekstene innen rimelig tid, men ikke nødvendigvis før eksamen starter.
- Dersom praktiske hensyn krever det, kan kontrollen gjennomføres etter at eksamensoppgaven er delt ut.
- Studenter må ikke medbringe annet enn lovlige hjelpemidler til eksamen. Dersom kandidaten har med ulovlige hjelpemidler eller hjelpemidler med ulovlige innarbeidelser, kan dette bli vurdert som fusk/forsøk på fusk, og vil bli inndratt. Inndratte hjelpemidler vil deretter bli vurdert opp mot eksamensforskriften § 20 om fusk eller forsøk på fusk ved eksamen.
- Bokkontrollen er en del av eksamen, og ulovlige hjelpemidler som avdekkes under kontrollen regnes derfor som medbrakt til eksamen.
- Studentene som blir tatt for fusk/forsøk på fusk skal skrive eksamen som vanlig og besvarelsen skal sendes til sensorene. Studenter som blir mistenkt for fusk blir konfrontert med denne mistanken etter eksamen og får anledning til å uttale seg i saken før det blir gjort innstilling til vedtak.

Eksamen regnes som startet ved innlevering av bøker/hjelpemidler.

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
25.11.2015

Sak:
38/15

Endring av rutiner for hjelpemiddel-/bokkontroll

Innstilling til vedtak:

Hjelpemiddel-/bokkontroll for 1. – 4. avdeling foretas i eksamenslokalet om morgenen før eksamensoppgaven leveres ut. Kontrollen av innarbeidingen av hjelpemidlene, foretas fortsatt som stikkprøvekontroll.

Konkret rutinebeskrivelse vedtas på fullmakt av prodekan for utdanning.

Endringer trer i kraft fra vedtakelsesdato.

Begrunnelse:

Under møte for evaluering av eksamen 1. – 4. avdeling våren 2015, ble det tatt opp at den økte studentmassen har ført til at bokkontrollene i forkant av skoleeksamenene er blitt svært ressurs – og tidskrevende. Eksamensadministrasjonen fikk i oppgave å se på mulighetene for annen måte å kontrollere hjelpemidlene.

Eksamensadministrasjonen har etter korrespondanse med Det juridiske fakultet ved UiO og Det juridiske fakultet ved UiB, og i samråd med prodekan for utdanning, følgende forslag til endring av rutinen:

Hjelpemiddel-/bokkontroll for 1. – 4. avdeling foretas i eksamenslokalet om morgenen før eksamensoppgaven leveres ut. Kontrollen av innarbeidingen av hjelpemidlene, foretas fortsatt som stikkprøvekontroll.

Rutinebeskrivelse for bokkontroll må endres. Vi foreslår at prodekan for utdanning gis fullmakt til å vedta denne. Gjeldende rutinebeskrivelser ligger vedlagt.

Kontrollordningen tas opp til vurdering under evalueringsmøte av eksamen 1. – 4. avdeling våren 2016. Endringen må regnes å være til gunst for studentene da de får beholde hjelpemidlene sine frem til eksamensdato.

Kjersti Dahle
studiesjef

—

Ingvild Stock-Jørgensen
rådgiver

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg:

1 Rutinebeskrivelser bokkontroll 1. - 4. avdeling

Saksbehandler: Runa Myrvang